

stár
lését
t helyiségében

íránt.
ottság felmentése iránt.
atosági tag megválasz-

AZ IGAZGATÓSÁG.

TEHER.

400000
36000
16484 89
1150917 02
3500
50673 44
1657575 35

RISS SÁNDOR s. k.,
penztárnok.

SÁNDOR s. k., póttár.

intézet ügy- és könyv-
t a legnagyobb rendben
zinten átvizsgáltuk és az
folytán kérjük a tisztelt
lát jóváhagyni, az évi
t elfogadni, az igazgató
bizalomért pedig fogadjja

sándor s. k.

ázat.

a jegyzői teendőben és
de különösen az anya-
gyen azonnal alkalmazást
és mellett.

jegyzői képesítéssel bíró
rtó egyenek.
szorgalma és ügyességéhez
re is számíthat.
ar hó 31-en.

nitzi Athanáz,
községi jegyző.

ban.
a Hirschen-
ház
di vásznakkal
ve, vagyok
tel
ZTAV,
rzo).
ktára.

ELŐFIZETÉS
Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyed évre ... 3 kor.
*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszori hirdetésnél olcsóbb.
Nyvltér sora 50 fillér.
*
A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Gromon Dezső.

A vármegye közönsége, mint egy ember az igaz tisztelettel áthatott szeretettel üdvözlő s őszinte, hálás szívvel köszönti.

Vármegyénk közönsége a mult esztendőben egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Gromon Dezső, valóságos belső titkos tanácsos, honvédelmi miniszteri államtitkárnak életnagyságu arcképét megfesteti s a képet a vármegye székházának nagytermében helyezi el. A közlekedéssel hozott határozat testé lön; a kép elkészült s tegnapi játszódnak le a vármegye közönségének jelenlétében, a közgyűlés színe előtt az ünnepélyes arcképleleplezési aktus. Ebből az alkalomból irtuk lapunk élére az ünnepeltnek nevét s ebből az alkalomból mondjuk az egész vármegye szív-érzelmeinek kifejezéséül: Üdv Gromon Dezsőnek.

Az ember rendeltetése kettős. Vannak kötelességei önmaga iránt, a saját létének, valójának fentartása végett. De vannak kötelességei az összesség, a társadalom, a közérdek és a közjó iránt is. Akarva, nem akarva mindnyájan tagjai vagyunk a nagy közösségnek; mindnyájan munkálkodunk, dolgozunk s a munkálkodásunk a saját érdekeink mellett kihát a köznek érdekeire is. E nagy munkában akadnak olyanok, a kiket a gondviselés vezérszerepre jelöl ki; a kiket a gondviselés a vezérszerephez szükséges minden jeles tulajdonsággal felruház s a kiknél aztán háttérbe szorul a saját egyéniségük, háttérbe szorul a saját érdekük, hanem a kik valósággal a nagy nyilvánosság emberei lesznek, csak a közjóért, a hazáért s az emberekért, azoknak jóvoltáért dolgoznak, fáradoznak. A történelem tanúsága szerint az emberiség fejlődésének minden stádiumában kimagaslottak ilyen férfiak, a kiknek működése a kortársakat s az utókort egyaránt hálára kötelezte.

Gromon Dezső ezek közé a kimagasló férfiak közé tartozik. Mert Gromon Dezső nem önmagáé, hanem a hazáé, a nyilvánosságé, a nagy közösségé. Megáldva fényes tehetséggel, ideális lelkülettel, megáldva akaratával, erejével s tettvágyával a közügyek szolgálatába állott és ime megmaradt mindmáig ebben a nehéz szerepben, működésével

mindig csak áldást és jót teremtve. Nem adta vissza magát önmagának: hanem a lelkét, szívét, fényes tehetségét, nemes jellemét áldozatul tette le a haza és a közjó oltárára. Nem kérte vissza egyiket sem, hanem önzetlenül dolgozott és dolgozik még ma is a köznek, a hazának érdekében. Nagy ember ő; mert nagy az, különösen a mai önző világban, a ki életcélul a mások javát, a haza és a közjó szolgálatát tűzi ki. És még nagyobb, ha e célt annyi fényes tulajdonsággal, annyi lelkesedéssel, annyi ambícióval s ezen sajátosságok folyamánaképp annyi sikerrel szolgálja, mint Gromon Dezső. Fényes tehetsége, a társadalom és a közjó érdekében kifejtett áldásos működése megteremtette számára az elismerést; magas polcra emeltetett s ma, körülragyogva a királyi kegy sugaraitól, minden tollvonásával, minden szavával s minden gondolatával a hazát szolgálja. Abban a magas állásban kínálkozott neki igazán alkalom a lelke vágyát kielégíteni, nemes célját és ambícióját szolgálni. Mindig a közjónak volt embere s ebben a magas állásban megadatván neki a mód és alkalom, a haza egyik oszlopos vezérémbere s a királynak hű tanácsosa lett. A király tanácsosának fogadta s az egész ország hálással tiszteltetl környezi, mint a haza minden nagy fiát, a ki életét neki és a közjónak szenteli.

Gromon Dezső élete nyitott könyv; megtaláljuk ebben a könyvben a lelkületének, a szívének és gondolkodásmódjának hű leírását. S ha e leírást olvassuk, akkor csodáljuk őt igazán s akkor hajtjuk meg előtte feltétlen tisztelettel a hálás elismerés zászlaját. Az élete és működése a magyar haza és a trón iránt való feltétlen hűségben és szeretetben, a nemes és ideális gondolkodásmódban, a szívjóságban, a szorgos munkálkodásban, minden szép és jó iránt való lelkesedésben és az önzetlenségben csucsozódik ki. Olyan tulajdonságok ezek, a melyekkel csak nagy emberek s a nagyok között is csak a legkiválóbbak dícselkedhetnek. És soha egy pillanatra sem tagadta meg magát; fényes tehetségét mindig párosította nemes jellemének, lelkének és szívének rugóival. Minden tetteiben, minden állásában első volt a haza. S ez nagy dolog. Mert bár ma

— hála a gondviselésnek — nincs szüktségünk arra, hogy a hazát mintegy támogassuk, de azért a nagy férfiaknak nagy állásaikban első sorban nem szabad megfelejtkezni a haza s a magyar nemzet érdekeiről. Mi kicsinyek, parányok a haza miatt nyugodtak lehetünk, de ők, a nagyok munkálkodni kötelesek a magyar nemzet érdekében. Gromon Dezsőnek sok érdeme van e téren is, a mit különösen a mi vármegyénk történeté jegyez fel. Mint főispán, bizonyította be legjobban, mert ekkor volt leginkább alkalma, hogy ennek a hazának milyen bölcsen gondolkodó vezérémbere. Mai, országos vezető állásában is működésének vezérfonala a haza érdeke.

Az a fényes pálya, a melyet befutott, az a magas polc, a melyen jelenleg áll s a mindenkori, minden állásában kifejtett érdemdús működés megszerezte számára a trón elismerését s az egész ország tiszteletét. Ebben a tiszteletben és a ragaszkodó szeretetben eddig is, ma is és a jövőben is elől jár a mi vármegyénk. Mert bár Gromon Dezső a hazáé, mégis első sorban a miénk, a mi büszkeségünk. A mi vármegyénk szülötte s mint ilyen, sohasem szünt meg e vármegye érdekeit istápolni, sohasem szünt meg e vármegyét szeretni. Egykor vezére volt e megyének s akkor ennek szolgálatába adta egész valóját. S később, mikor a jelenlegi díszes állásába hívta meg a királyi kegy, az országos gondok, az ország ügyeiben kifejtett széleskörű, nagy munkája közben sem felejtkezett meg soha szülőföldjéről. Mint a hűen, odaadóan szerető gyermek az édes anyja keblén, ugy, olyan igaz szeretettel csüng ő e vármegyén. Nincs a vármegyének olyan ügye, a melyet, ha kell, pártfogásába ne venne; de nincs a megyének egyetlen egy fia sem, a kin kész örömmel ne segítene, a kit ne támogatna. Igazán, szinte csodálatos az a kölcsönös vonalom és szeretet, a mely a megyét és őt egybefűzi.

Tegnap, mikor a vármegye Gromon Dezső életnagyságu arcképét leleplezte, az egész ország örült, hogy egyik nagy férfia méltó elismerésben részesült. De nagy, kimondhatlan ennek a vármegyének öröme, hogy így alkalma nyílt ragaszkodó szeretetét és tiszteletét bebizonyítani. Zászlót

A „BÁCSKA“ tárcája.

GROMON DEZSŐ.

A szülőföld halája nyilatkozik ma meg. Az őt méltán megillető tisztelettel, a szívek őszinte tiszteletével és igaz szeretetével ünnepli e nagy vármegye közönsége Gromon Dezsőt, a kire mindenkor büszke lesz, hogy fiának vallhatja.

Gromon Dezsőt, majduem három évtizedet meghaladó hazafias közpályája nemes munkásságának, áldást-hozó tetteinek hosszú sorozatából jól ismeri az egész haza, de különösen szűkebb hazája, e vármegye.

Nyitott könyv az ő közpályája, melynek tiszta lapjai a honszeretet lángoló betűivel írvák és e betűkből a magyar haza előrehaladására való rendületlen törekvést és önfeláldozó munkásságot olvasunk ki.

Hálás szívvel tartja magáénak e vármegye közönsége. Ennek közéletében kezdette meg kora ifjúságában közjóra irányuló hazafias munkásságát. Az ifjúkor álmái, a férfikor eszméi e vármegye közéletéhez fűzik. Nehéz küzdelmeiben igazi férfi lett belőle, a köztgyekeknek oszlopos, tehetőségénél és jelleménél fogva egyaránt nagyrabecsült, munkás, hasznos tagja.

Minden állásában, melyet a közbizalom hívására betöltött, mindenha igazi mintaképe volt a hű kötelességteljesítésnek. Mint képviselő, főispán, kormánybiztos, mint államtitkár erős akaratával, erejével és statusférfiúi öntudatával emelkedik ki kortársai közül, minden irányban komolyan és méltósággal.

Érdemei fényesek és maradandók. Büszke önérettel tekinthet vissza a hosszú közpályára, a melyben lelki erejét és szíve nemes érzéseit a hazának szentelte. Erősen hazafias érzésű, érdemekben gazdag pályafutás az övé, a mely előtt ma örömmel hajol meg szülőföldének hálás népe, a melynek rögéből, mint ő sokszor maga mondá és tetteivel tanúsítá: a szíve van lekötve.

Magas államférfiúi állásában is mindenkor igaz jó szívvel volt e vármegye iránt. Ez az ő nemes lelkének igazán ideális vonása, érdemekben és elismerésben gazdag közpályának glóriája.

S a mai napon, a mikor a szülőföld igaz hálával üdvözlő illusztris fiát és lelkesedéssel leplezi le arcmását közgyűlési terme részére, hogy alakja a jövőendő nemzedéknek követendő, buzdító példaképpen szolgáljon, azokat önzetlen hazaszeretetre buzdítsa és jelölje az utat, a melyen minden hazáját szerető igaz magyarnak haladnia kell: kötelességet teljesítenünk, midőn az ünnepeket élettrajzát imitt közlöljük.

Gromon Dezső 1838 évben született Vajszkán. Atyja: Gromon Mór, anyja: szentkátolnai Cseh Emilia.

Családja francia eredetű. 1739 évben nyerte a magyar indigenátust. Dédapja, Zeigmond, a magyar nemes testőrség felállításakor, 1760. évben annak tagja volt. Ez az őse telepedett le vármegyénkben, a vajszkai és bogynai uradalma kapván királyi donáció útján és így lett a család előneve: vajszkai és bogynai Gromon. Rokonságban áll a Prandau, Cseh, Majláth, Pejachevich és Kussevich családokkal.

Gromon Dezső gyermekéveit szüleiével falun töltötte. Midőn 1847. évben atyját, Gromon Mórt a halál elragadta, édesanyja 1849. évben Bécsbe költözött. Ott és a külföldön a leg gondosabb nevelésben részesült és végül a magyar-óvári gazdasági akadémiát is elvégezte, 1861. évben átvette birtokait, vármegyénkben telepedett le és mint a vármegyei jegyző karnak tiszteletbeli tagja, a megyei életben és a politikai küzdelmekben is élénk részt vett és az akkori ellenzék vezére lett.

A provizórium alatt egészen gazdaságának élt. Az alkotmány visszaállítása után újra a kúzdőterre lépett és a megyei balközéppárt elnöke lett.

Az 1869. évi választásoknál választatott meg első ízben a bódasági kerületben nagy többséggel, miután az akkor bácsi — most tovarisovai — kerületet a nagy idők volt igazságügyminiszterének, Vukovits Sebőnek engedte át.

A következő országgyűlési ciklusban, az 1872 — 1875. évi országgyűlésen nem vett részt, ezen idő alatt külföldön tartózkodott.

1875. évben a tovarisovai kerületben választatott meg képviselővé és ezt képviseli a mai napig, kivéve azt az időt, a melyet főispáni állásában töltött el, mikor a főrendiháznak is tagja, majd meg jegyzője volt. A delegációban is részt vett, mint a főrendiház választott tagja.

Az 1876. évi bácsme gyei rendkívüli nagy árvizek alkalmából, mint kormánybiztos volt kiküldve és feladatainak sikeres megoldása után a király elismerését nyerte jutalmul.

Ugyanezen év augusztus havában Bács-Bodrogh vármegye, Zombor, Szabadka és Baja városok főispánjává neveztetett ki. Főispáni székébe történt beiktatásakor e vármegye közönsége lelkes ünnepet ült.

Főispáni működése egy a vármegye, mint a kormányzatára bizott városok közéletének történetében korszakot alkot. Négy évi működése alatt a közélet minden terén többet alkotott és teremtett, mint elődei egy negyedszázad alatt. Főispáni működésének különös két fontos kiemelkedő momentumuma van. A magyarság és a magyar nemzeti állameszme az ő kormányzása alatt aratott dicsőséget, messze kiható diadalmat. Bosznia megszállása alkalmából foganatosított részleges mozgósítás gyors és pontos keresztülvittele körül szerzett érdemeiért a Szent-István-rend kiskeresztjét nyerte.

Mily áldásos, termékenyítő, nagyhatalás volt az ő főispáni működése, eklatáns bizonyossága annak az a mely sajnálkozás, mely e vármegye közönsége szívét megragadta, mikor Gromon Dezső 1880. évi október hó 13. án kelt legfelsőbb királyi kéziratral főispáni állásától „eddig hű és buzgó szolgálatában szerzett érdemeinek teljes elismerése mellett“ öfelsége a király, saját kérelmére fölmentette.

A vármegye közigazgatási bizottsága 1880. évi október hó 14-én tartott rendes havi ülésében vett tőle búcsút. A búcsúfelirat meglepetéssel vegyes megdöbbenéssel fogadta lemondásának lesújtó híret és lelkes szavakkal emlékezik meg kiváló szellemi tehetségeiről,

hajtott a megye előtte s míg az ünnepélyes aktus a megye nagytermében lejátszódott, a vármegye minden zugában ezer és ezer szív igaz örömmel visszhangozta: „üdv Gromon Dezsőnek!”

ys.

A posta figyelme. A m. kir. posta- és távirat vezérigazgatója, Szalay Péter igen helyes utat hozott be oly célból, hogy a közönség postai értékjegy készletét tisztán és épségben megőrizhesse. A bel- és külföldre szülő közönség és ajánlott levelek bérmentésére szolgáló 10, 25 és 35 filléres levéljegyeket ugyanis védelmére elhatározta, hogy a közönségnek is árulja, még pedig úgy, hogy mindegyik füzetben (értékjegytömbben) huszonegy darab bélyeg legyen. Ily körülmények között a bélyegek sem meg nem rongálódnak, sem be nem piszkolódnak, a mi igen gyakran megtörténik, ha tárcsában tartogatják. A 54 darab 10 filléres bélyeget magában foglaló vörös fűzőlű jegyfűzet ára 2 korona 42 fillér, a 25 filléres (a melynek fűzőle fehéres) 6 korona 02 fillér, a 35 filléres pedig fűzőlű színben 8 korona 42 fillér. A közönség ezt a célszerű utat bizonyosan hamar megszokja s annak célszerűségéről meg is győződik. A jegyfűzetek még e hóban hozzák forgalomba.

A közigazgatás egyszerűsítése. Szell Kalmán miniszterelnöknek a közigazgatás egyszerűsítésére és gyorsítására vonatkozó tervszövegét nem sokára az országgyűlést is foglalkoztatni fogja. A belügyminiszteriumban nagy apparátussal dolgoznak a közigazgatás célhatalmas egyszerűsítésére törvényhozási munkálatának előkészítésén. Ezt a munkát néhány hét alatt befejezik s aztán a törvényjavaslatot benyújtják a képviselőházban.

Vármegyei közgyűlés.

— Gromon Dezső arcképeinek leleplezése. —

Vármegyénk közönségének múlt évi december hó 18-án tartott évnegyedes közgyűlésén határozatához képest Gromon Dezső államtitkár arcképeinek leleplezése céljából tegnap, február hó 11-én, a megyei székház nagytermében ünnepélyes rendkívüli közgyűlést tartott.

Ez ünnepi díszközgyűlésre a vármegye törvényhatósági bizottságának tagjai a vármegye minden tájáról igen tekintélyes nagy számmal jelentek meg, hogy ily népes közgyűlés már rég idők óta nem volt. Igazi lelkes hangulat uralta a közgyűlés tagjait, a mi fényesen dokumentálja azt az általános tiszteletet, szeretetet és ragaszkodást, a melyet a vármegye közönsége nagy fia Gromon Dezső, az illusztris államférfiu iránt szíve mélyén hordoz és érez.

Az ünnepélyes diszülés lefolyásáról tudósítunk így szól:

Báró Vojnits István főispán, Karácson Gyula alispánnal pompás díszmagyarban közéletünk előkelőségei és a vármegyei főtisztviselők kíséretében a közgyűlési teremben a jelenlevők lelkes éljenzése között megjelenvén, elfoglalta főispáni székét, melegen üdvözölte a bizottsági tagokat és köszönetet mond, hogy ez ünnepélyes alkalommal ily nagy és fényes számban jelentek meg. Igaz örömet fejezi ki e felett, mert ebben is fényes dokumentálását látja annak, hogy az egész vármegye közönsége által mélyen tisztelt, nagyra-becsült és forrón szeretett nagy fiának ezen lelkes ünneplésében, szívének szent érzéseivel vesz részt.

Ezután a közgyűlést megnyitottak nyilvánítja, a jegyzőkönyv vezetésével ifj. Vojnits István

főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Bertolino Sándor tb. főjegyzőt bizza meg és felkéri Karácson Gyula alispánt ünnepi beszédének elmondására.

Karácson Gynla alispán a következő igazán remek ünnepi beszédet mondotta:

Karácson Gyula beszéde.

Minden idők története azt tanúsítja, hogy a népek és nemzetek, de kisebb köztettek is jeleseiknek a közterén kifejtett hasznos tevékenységét elismerésben részesítették.

Ily célzat vezérelte a tekintetes törvényhatósági bizottságot is, midőn 1899. évi december havában megtartott közgyűlésében osztatlan lelkesedéssel elhatározta, hogy vármegyénk egykori főispánjának, e megye szülöttének, Gromon Dezsőnek életnagyságu arcképét egy hazai nevesebb festőművész által megfesteti s azt tanácskozási tervben elhelyezi, elismeréssal azon érdemeknek, melyeket ezen jelesünk a vármegye kormányzásában szerzett.

Ezen határozat azóta testet öltött s jelesünknek arcképe, melyről most hullik le a lepel — itt ékeskedik az a tekintetes törvényhatósági bizottság szemei előtt.

Hű mása ez az élőnek, kinek érdemeit, a tekintetes törvényhatósági bizottság megbízásából, ezuttal méltatni nekem jutott ki a szerencse.

Megvallom, tekintetes törvényhatósági bizottság, szívszorongva vállalkoztam e megtisztelő feladat teljesítésére, mert tudatában vagyok annak, hogy fogyatékos szónoki képességem egyáltalán nem áll arányban azon érdemekkel, melyeknek méltatására engemet a tekintetes törvényhatósági bizottság kitüntető bizalma kijelölt s ha mindennek dacára meghajoltam a tekintetes törvényhatósági bizottság parancsa előtt, tettem azt azon hitben, hogy az Önök jósága elfogja nézni fogatkozásaimat s mert azon nézetben vagyok, hogy nincs senki e teremben, ki melegebb érzelmeivel viseltetnék azon férfiu iránt, kinek érdemeit ezuttal méltatni kívánom.

Ha feltételek e dalias alakra, önkéntelenül vonulnak el lelki szemeim előtt a múlt eseményei.

Látom feltűnni a déleget, rokonszenves ifjut a 60 as évek társadalmában, hol egymásután bódítja meg a szíveket fenkölt szellemével és lelkes magyarságával.

Majd később látom kilépni a köztér porondjára a férfiu, sok tudással, még több tettvágygyal s változatlan hazafisággal, mely őt az akkori balközép lelkes bajnokává avatta, mint ilyen tagja a képviselőháznak s egyben elnöke a vármegyei balközéppártnak, — melynek ügyeit nagy tapintattal intézte mindaddig, míg a Tiszaféle fuzió alkalmával — melynek létrehozásában tevékeny részt vett, belépett a szabadelpvűpártba, melynek maig is tagja.

Céltudatos tevékenysége a legfelsőbb körök figyelmét is magára vonván, 1876. évben öfelsége által vármegyénk főispánjává nevezetett ki s inentől fogva áldásos működését kizárólag vármegyénknek szentelte.

A még nem amalgamizált pártviszonyok kezdetben nehezé tették helyzetét, azonban szelleme és ildomos tapintata csakhamar ugyszólván a kezdet kezdetén játsza szellemeskednek a partszenvedelyeken, az elébb még forrongó, lázban égő kedélyek bölcs mérséklettel tanuskodó magatartásán csakhamar lecsillapultak s kezdetét vette a béke áldásos munkája, mely akkor vármegyénken kívül, az annak területén fekvő szabad királyi városra és Baja törvényhatósági jelleggel felruházott városra is kiterjedt.

Nem egészen 4 évre terjedő főispánsága alatt nagy munkásságot fejtett ki.

A hazaszeretet és a király iránti hűség vezette minden tetteiben.

Valódi apostola volt a költő ama szavának:

„Hass, alkoss, gyarapíts
S a haza fényre derül.“

Figyelme kiterjedt az adminisztráció minden ágára. Keze munkája mindenütt áldásos nyomokat hagyott maga után.

Gromon Dezső nem vonult vissza a közpályáról. 1881. június havában az általános országgyűlési képviselőválasztások alkalmával a tovarisovai kerület választotta meg nagy lelkesedéssel országgyűlési képviselővé. Ezen kerület mandátumával lépett ismét a parlamentbe. Itt a mentelmi bizottság elnöki állását töltötte be, a mire általánosan elismert lovagias jelleme kiválóan alkalmassá tette.

Mint kormánybiztos több ízben működött árvízveszélyek elbáritásán. Már első ízbeni képviselővége alatt kitüntette magát e téren. Később a szegedi árvíz alkalmával is nagy tevékenységet fejtett ki a veszélyeztetett lakosság és területek védelmében. Majd a tiszai VI. és VII. öblözetek ármentesített területén végezte a telepítések, mint kormánybiztos és végrehajtotta a bertelendifalvi, nagygyörgfalvi és gyurgyevői telepések visszatelepítését. Kormánybiztosi minőségben Pancsován is működött a csángók visszatelepítésének vezetésére és egyuttal a pancsova-kubini ármentesítési és visszabályozási társulat kormánybiztosággal bizatot meg.

1884. évben a honvédelmi miniszterium államtitkárává nevezetett ki.

Tizenhét esztendőtt immár meghaladó államtitkári működése alatt kiváló, nagy, ugyszólván korszakalkotó szolgálatot tett politikai és nemzeti fejlődésünk történetében oly előkelő szerepre hivatott honvédségünknek. Tudja azt az egész ország, hogy öfelsége a király benne egy hűséges, odaadó tanácsadó, miniszter önmagának megbítt, hű barátot és ernyedetlen szorgalmu, önzetlen munkatársat, a honvédelmi adminisztráció pedig gazdag katonai és politikai tudással, státusférfiu bölcseséggel megoldott vezetőt bír.

Igen jól tudják ezt mindazok, kik nemzetünk büszkesége, honvédségünk legutóbbi lusztumainak történetét csak hozzávetőleg ismerik. Mert hogy honvédségünk azzá fejlődött, ami ma úgy taktikai, mint pedig fegyelmi képzettség dolgában, s hogy bátran oda állhat bármely modern hadsereg mellé, anélkül hogy az összehasonlítás eredményétől félnie kellene, ez a miniszter után jórészt Gromon Dezső érdeme.

Ma a parlamentáris korszakában, nem közönséges tehetségek és nem mindennapi tetterő kellene ahhoz, hogy egy államférfiu a váltakozó, oly gyakran a

Erélyének köszönhető, hogy itt a délvidéken a magyar állameszmének érvény szerzetett.

Nyílt, egyenes jelleme és fenkölt szelleme jótékony befolyással volt nemcsak a közéletre, de a társadalom minden rétegére is.

Varázs szavára az ellentétek elsimultak, az ellenfelek barátokká s a közélet és szeretet környékezte vármegyénk ezen kiváló alakját, nemcsak akkor és addig, míg a hatalom polcán tilt, de még inkább akkor, midőn körülményei a magánéletbe való visszavonulásra készítették.

Épp azért a tiszteletet és szeretetet valóban ki is érdemelte, nemcsak fenti erényeivel, de jótékonyosságával is. Hisz közismert s annalesinkben is megörökített dolog, hogy az 1876. évi árvíz alkalmával nemcsak kormánybiztosi minőségben kifejtett tevékenysége vétett igénybe, de aldozat készsége is, nemcsak lakhelye vidékének inségeseit látván el buzamos ideig élelemmel, de azok barmanak táplálásáról is gondoskodott.

Sokoldalú tevékenységét igénybe vette a vármegyei gazdasági egyesület is, mely őt az 1878. évben elnökévé választotta meg s mint ilyen, több éven át működött nagy szakértelemmel és kitartással.

Kifejtett közhasznú munkásságát nemcsak vármegyénknek többször megnyilvánult elismerése kísérte, de elismerésben részesítette azt maga a koronás király is, még főispánsága alatt kitüntetvén őt a szent István-rend kiskeresztjének adományozásával.

Szelleme és tevékenysége a közterén kifejtett hasznos szolgálatai teljes méltatást találtak akkor, midőn a honvédelmi államtitkári állásra nevezetett ki.

Ezen állásban kifejtett buzgó és szakszerű munkássága szinte ismeretes és a fejedelmi elismerés ismetelt megnyilvánulását vonta maga után.

Ezen állásban nyerte a vaskoronarend II-od osztályát, a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot s legutóbb a Ferenc József-rend nagykeresztjét.

A fejedelmi kegy ennyi kitüntetéssel elhalmozott férfiuak, ki vármegyénk ügyeit mindenkor szívén viselte és viseli, mi egyebet adhatnánk mi elismeréssel, mint halás szívünk igaz érzelmeit, melynek záloga ezen arckép, mi ma lelepleztünk.

Tegyen ezen tanuságot utódainknál az iránta érzett őszinte tiszteletünkről és igaz szeretetünkről.

A nagy figyelemmel hallgatott, általános tetszéssel fogadott beszéd a bizottsági tagokra nagy és mély benyomást tett és azt többször lelkes éljenek és tapsok szakították félbe. A lelkesedés tetőpontjára hágott, a mikor a beszéd illető passzusánál, a mikor az arcképről a lepel lehullt.

A kép Gromon Dezsőt pompás sötétzöld díszmagyarjában ábrázolja összes rendjeivel és mellén a Ferenc József-rend nagykeresztjének bíborvörös szalagjával. Az arckép hű mása a mi Gromon Dezsőnek és művészi becses bíró alkotás.

Kovacsics Máté indítványa.

Karácson Gyula alispán gyönyörű beszéde után lelhangzott éljenek és tapsvihár között emelkedett szólamra Kovacsics Máté bács-almási apatplebanos és kijefenti, hogy az alispán ünnepi beszédének minden szava a közgyűlés tagjainak szívébe vésődött és azért hiszi, hogy a közgyűlés a remek beszédet teljes szövegében a közgyűlés jegyzőkönyvében megfogja örökíteni és ezzel indítványozza, hogy a vármegye közönsége Gromon

szélsőségekbe átsapó körülmények közepette is híven megőrizze állásának szilárdságát, politikai szereplésének szelptelen tisztaságát és államférfiu tudásának tekintélyét s ime a lefolyt 17 évnek gyakran oly viharos politikája soha, még csak pillanatnyira sem volt képes Gromon Dezső állását megatnui.

Tizenhét év hosszú idő! Hosszu idő legkivált oly kényes állásban, minő a honvédelmi államtitkári, körül bizvást elmondhatjuk, hogy valamennyi államtitkári társai között a legnehezebb feladatot teljesíti. Mert hisz nemcsak a honvédelmi miniszterium ügykezelését kell vezetnie, nemcsak a honvédség intézményének minden téren és minden irányban való korszerű haladásáról kell gondoskodnia, hanem meg kell találnia az arany közeputat a józan, biggadt és bölcsen megfontolt hazaszeretet és a szalmalángként fölesapó, tulhajtott nemzeti aspirációk között.

Oly kényes feladat ez, melynek megoldása már nem egy jeles államférfiu előtt elzárta politikai működésének sikeres folytatását. Hisz a honvédség intézménye körül csoportosulnak nemzetünk legféltettebb eszméi, ideáljai, legkényesebb vágyai és érzelmei. Ezeknek a tiszta hazaszereteten alapuló — és nem chimaeikus — haladás elvvel való összeegyeztetése már önmagában is fényes politikai sikert jelent.

Gromon Dezső kitűnően megoldotta oly nehéz feladatát; megoldotta pedig gyakran fölötte súlyos és valóságos viszonyok között. A politikai küzdelmek, a haza javáért vívott nemes, önzetlen harc, neki is nem egy nehéz napot hoztak. De ő türt, dolgozott és küzdött a hazáért, a honvédségért!

Türt, mint igazi hazafi és bölcs státusférfiu, kit a kicsinyes támadások nem képesek eltántorítani a maga elé tüztől magasztos célból.

Dolgozott, mint igazi férfiu, ki az önzetlen, ernyedetlen munkában leli legnagyobb örömét és ki jól végzett munkája közhasznú eredményeiben keresi fáradozásának egyedüli, de éppen ezért elévülhetetlen jutalmát.

Küzdött, mint igazi hőselkű honvéd, ki halált megvető bátorsággal párosult jószágos megnyerő modorával, bölcsen mérsékelt fellépésével, fényes dialektikájával és érveinek ellenállhatatlan erejével még legádázabb ellenfeleit is levette a lábáról.

Dezsőt e
ján tíve
hangulag
követke
Na
Budapes
megye e
mai nap
tagjai n
alkalm
messége
nyilván
sitják n
nagyme
példát a
köteless
közönsé
Az
közgyűlé
A
intézett
érkezet
Me
mai köz
dön szű
dön szű
vármegye
munkáss
nak, mi
halásai b
is teszer
tekintet
azon les
leg elon
DE
pán a t
melyen
Vojnits
be. Az
dr. Alfr
dr. Bal
Balaton
Herman
Csibás
Deák Z
Dombóv
István,
Dix Laj
bach Joz
Lajos, E
Gromon
Albert,
Karoly,
dr. Ivan
Klein E
Zsigmon
Latinov
novits G
Karoly,
Markov
Zsigmon
Milojevi
nos, dr.
Nagy E
Ferenc,
zsef, P
dr. Pav
Janos,
gelma

Dezsőt ezen ünnepe alkalmából kebeléből sörgöny útján üdvözölje. Mindkét indítványát közlekedéssel egyhangulag elfogadta és Gromon Dezsőnek nyomban a következő üdvözlő sürgönyt küldtetett.

Gromon Dezső üdvözlése.

Nagyméltóságú Gromon Dezső urnak, államtitkár Budapest, honvédelmi miniszterium. Bács Bodrogh vármegye egyetemét képviselő törvényhatósági bizottságnak mai napon Zomborban rendkívüli közgyűlésre egybegyűlt tagjai nagyméltóságod arcképének leleplezési ünnepélye alkalmából örömmel és hálattal szívvel üdvözlök kegyelmességét, egyben mély tiszteletük és igaz szeretetük nyilvánítása mellett változatlan ragaszkodásukról biztosítják nagyméltóságodat, kérve a Mindenhatót, hogy nagyméltóságod még számos éven át nyújthasson nekünk példát a bazaszeretben, a király iránti hűségben és a kötelességek teljesítésében. — Bács Bodrogh vármegye közönsége.

Az ünnepi hangulat hatása alatt elnöklő főispán a közgyűlést 10 percre felfüggesztette.

Gromon Dezső válasza.

A vármegye közönsége által Gromon Dezsőhöz intézett üdvözlő táviratára a következő sürgönyválasz érkezett:

Budapest, február 11.

Mély és soha meg nem szűnő hálával vettem a mai közgyűlésből hozzám intézett üdvözlő sürgönyt. Míg szülővármegyém törvényhatósági bizottságának a személynem iránti jó indulatának e legújabb bizonyítékáért vármegye és hazám szolgálatában kifejtett szerény munkásságom ily fenyves jutalmazásáért úgy nagyságodnak, mint az egész közgyűlésnek legőszintűbb és leg-hálásabb köszönetet mondánék, egyúttal azt a kijelentést is teszem, hogy nem csak tartozó kötelességnek fogom tekinteni, hanem egyúttal szívem és lelkem szerint is azon leszek, hogy szülővármegyém javát tőlem telhetőleg előmozdítsam. Gromon Dezső.

Ujdonságok.

Ebéd a főispánnál. Báró Vojnits István főispán a tegnapi közgyűlés alkalmából ebédet adott, a melyen a háziaszonyi tisztet főispánunk édesanyja özv. Vojnits Lukácsné sz. Szemző Jozefa urasszony töltötte be. Az ebédre hivatalosak voltak: Adamovich Iván, dr. Alföldy Gedeon, dr. Alföldy Árpád, Aman József, dr. Balogh Ernő, Bezeredy István, Bedő Albert, dr. Balaton Gyula, Boberits Milán, Bellan Mátás, Basch Hermann, Braun Soma, Bikár György, Czifrusz Ferenc, Csibás Béla, ifj. gróf Chottek Rezső, Császár Peter, Deák Zsigmond, Debelyacszy Izidor, Dombovits Antal, Dombovits Marton, Dungerezy László, Dungerezy István, Dungerezy György, Dungerezy Gedeon, Dix Lajos, Egl József, Ertl János, Fernbach Antal, Fernbach József, Fernbach Bálint, Fernbach János, Fernbach Lajos, Fuchs József, Fischer Nándor, Gombos Béla, Gromon Dezső, dr. Hadzsy János, Hanke Imre, Heinicz Albert, Hipp Dezső, dr. Hofbauer Miklós, dr. Hoffmann Karoly, Hümpfner Alajos, Herezeg Ede, Herczegh Gyula, dr. Ivánovits Iván, dr. Jedlicska Béla, dr. Kern Lajos, Klein Ferenc, Kovács Pál, Kozma László, Koczár Zsigmond, Korény Béla, Kottler Ottó, Klauszky Ferenc, Latinovits János, Latinovits Pál, Latinovits Géza, Latinovits Gyula, Látky József, Lederer Gusztáv, Lelbach Károly, Lelbach Konrad, Lelbach László, Lelbach Peter, Markovits Dusan, Martin József, Matkovits József, Mezey Zsigmond, Medveczky Károly, Michajlovits Kornél, dr. Milojevits Milojé, dr. Mikosevits Kanut, id. Mihályi János, dr. Molnár Karoly, Madary János, Mallin Karoly, Nagy István, Nikolits Izidor, Nikolits Aurél, Novák Ferenc, Pankovits Ottó, Petri Karoly, Pilaszánovits József, Popovits V. Todor, Pribil Ernő, Piukovits József, dr. Pavlovits Simon, Rausch Ede, Rácz György, Reisz János, Roheim Karoly, Riesz Jakab, Sándor Béla, Stieglmáhr János, Schröder György, Szabó Peter, Scultéty

Ferenc, Széchényi József, dr. Széchényi Tamás, Szemző Károly, Szemző János, ifj. Szutrély Lipót, dr. Schossberger Jakab, Szommer József, Tarcazy Dezső, Tillinger György, Tripolszky János, Tripolszky Gyula, Tripolszky Béla, Trischler X. Ferenc, Ungár József, Ungár Béla, Vene-tiáner Sándor, ifj. Vojnits István, Vojnits Máté, Váro-sy Károly, Vuits János, Weindl Mór, Weismáhr Mihály, Weinberger István, dr. Zalar István, Zakó Milan, dr. Zakó István, Zarándy Zoltán, Zsoter Andor. — Az ebéd alatt báró Vojnits István főispán lelkes áldomást mon-dott Gromon Dezsőre, a melyet a vendégség kitörő él-jenzéssel fogadott. Gromon Dezsőtől az ebéd végeztével a következő tartalmú sürgöny érkezett: „Budapest febr-uár 11. Nagy sajnálatomra ebédeden meg nem jelen-tem, de szívem legmelegebb és legáltalánosabb érzel-meivel köztetek vagyok, iritem gondolatban a legna-gyobb bilikomet egészségtekre, mindenkor hű és halás-barátotok Gromon Dezső. — Dr. Alföldy Gedeon özv. bajsai Vojnits Lukácsné urasszonyt, a legszeretremél-tőbb háziasszonyt, a legjobb édes anyát és a társaság díszkoronáját köszöntötte fel szünni nem akaró viharos és leikes eljenzések mellett. — Az ebéd menüje a kö-vetkező volt: Consommé leves. Vol au vent a la re-gence. Nyulpástétom. Nyelv. Zöld borsó. Punch roumain. Pulyka, salátával és befőttel. Crème. Gyümölcsös rizs. Sajt, cukorka, gyümölcs. Sör. Scherry. Ertl János-fele szontai fehér. Badacsonyi fehér. Lesence tomai musko-tály (fehér). Badacsonyi burgundi (vörös). Pezsgő. Likörök.

Ebéd az alispánnál. Karácson Gyula várme-gyei alispán a tegnapi közgyűlés alkalmából ebédet adott, melyre a következők voltak hivatalosak: Baláz Vince, Bárány Gyula, Bodrogh Mór, Buday Dezső dr., Cziráky Gábor dr., Csirszka Konrad, id. Ertl János, Fernbach Károly, Jovanovits Mladen, Jusits Lajos, ifj. Karácson Gyula, Kék Lajos dr., Kovacsits Máté, Lel-bacsi Keresztély, Molnár Ferenc, Récsy Ede dr., Rocken-stein Nándor, Szárits Bertalan, Szárits Géza, Szemző Gyula, Szemző István, Szemző Mátás, Szűcs Lajos, Schneider Kornél, Szilágyi Mór, Tóth József, Vissy Károly, Vojnits Dávid, Vujevich Lajos, Zsigmond Góntér. — Az ebéd menüje a következő volt: Leves. Galantine-pástétom. Ragout-pástétom. Vesepecsenye mártással. Punch piskótával. Malac, kappan salátával. Sajt, sütte-mény, cukorka, gyümölcs. Sör. Scherry. Egri vörösbör. Muskotály (fehér). Pezsgő. Fekete kávé. — A háziasz-sonyi tisztet Karácson Gyulané urasszony öngyásá-ga ritka szeretetreméltósággal töltötte be.

Kinevezés. Ötletése a király Havel Jenő zom-bori törvényszéki aljegyzőt a karánsebesi törvényszékhez aljárásbíróvá nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Berke Viktor szabadkai törvényszéki albirót a szabadkai járásbíró-ság-hoz mint végleges székhelyére kirendelte.

Érseki adomány. Csáska György kalocsai érsek, adott lelkű főpásztorunk a csuroghi r. k. hit-közönségnek házhelyet adományozott.

Egyházi hír. Az érseki hatóság Kovács Antal Temeribé, Walter Gyulát Bács Almasra tanítókká ne-vezte ki.

Vármegyei közgyűlés. A vármegyei köz-gyűlés ünnepi részéről lapunk mai számában hozunk részletes tudósítást. A közgyűlés további folyásáról — térszűke miatt — jövő számunkban adunk részletes, kimerítő referátát.

A szerb egyetemi ifjak táncestélye. A szerb egyetemi ifjak táncestélye február hó 7-én a Royal szálló nagytermében igen szépen sikerült. Fényes hang-verseny előzte meg a táncestélyt, a melyen jelen voltak az előkelőbb budapesti szerb családok. Ott voltak Lati-novits Géza és dr. Zakó István országgyűlési képviselő is. Konyovits Ivánka (Zombor) nagy virtuozitással he-gedült, zajos tapsra ragadta a jelenvöltoakat.

Kereskedelmi bál. A zombori kereskedők által a „Vadászkürt“ szálló termeiben rendezett bál fényes módon folyt le. A közönség zsufolóság megtöl-tötte a tánctermet és a vidám mulatság reggelig tartott.

Schubert és dalai. A zombori szabad lyceum előadásainak sorozatában vasárnap délután a városháza nagytermében Kelő Mór kir. főmérnök, a széphan-gu tenorista tartott nagyérdékű előadást Schubert és dalairól. Az előadás érdekességét fokozta az, hogy a kintnő elő-adó, dr. Kollár Viktorné urasszony és a kaszinói dalárda Schubert remek dalaiból többet gyönyörűen énekeltek. Az előadás óriási számú előkelő közönség volt jelen. A nagyterem, a mellékelem és a karzat a szó szoros értelmében a zsufolóság megtelt, úgy hogy igen sokan be sem fértek és családostól reménytelenül voltak kényte-lenek eltávolozni. Az előadás a kaszinói dalárda preciz, remek énekével vette kezdetét. Schubert 23. szolnárát énekelte a dalárda precizen, szivrehatólag. A dalárda művészi énekét a hallgatóság percekig lelkesen éljenezte és tapsolta. Ezután az előadó foglalta el helyét és kiváló tudással, alapos tanulmányra való előadást tartott a világhírű zeneköltő életéről és műveiről. A pompás ta-nulmányt, melyet előadó messze hallatszó csengő hangon adott elő, a közönség érdeklődéssel és nagy figyelemmel hallgatta. Kelő Mór ezzel az előadásával fényesen iga-zolta, hogy nemcsak kintnő énekes, hanem kiváló ta-lentumu zenetörténetirő. Az előadás folyamán dr. Kollár Viktorné a közönség lelkes és elismerő tapsai közt jelent meg a pódiumon és a birveves zeneköltő klasszikus dalait igen szépen énekelte gyönyörű hang-jával, melyet igazi művészettel kezel. Csengő hangja mellett oly tisztan ejti ki a szöveget, hogy ajkán a szó dallá válik. Az elragadtatót közönség zajos tapsal és éljenzéssel dőldött dr. Kollár Viktorné urasszonynak. Schubert dalaiból a következőket énekelte el: Pusztai róza (Heidenröslein), Hová (Wohin?), Nyugtom te vagy (Du bist die Ruh), Vízárja (Wasserfluth), Az én helyem (Aufenthalt), Tengerparton (Am Meere). Kelő Mór is, ki gyönyörű tenorjáról ismeretes: Vili kiraly (Erk König), A türelmetlen (Ungehduld), Száraz virágok (Trockene Blu-men), A hársfa (Der Lindenbaum), Esti dal (Ständchen) énekelte. Érted ha vagy epezt, dűttben adtak elő, és a közönség tüntető elismerése kísérte gyönyörű éneküket. A szabad lyceum előadásainak sorozatában ez az elő-adás soká feledhetetlen lesz.

Uránia. A zombori Szabad Lyceum intézőségétől vettük a már közölt műsort megváltoztató következő értesítést: Az „Uránia“ esti előadásainak sorrendje közebejött, elvárhatóan akadályok miatt a következőké-p állapított meg: Február hó 12-én Velence, február hó 13-án China, február hó 14-én Spanyolország fog elő-adatni. A megváltozott jegyek azon darab előadásához érvényesek, melyre szólnak. — Az ifjuság részere min-denkor délután pontban 4 órakor kezdődőleg elő fog adatni: február hó 13-án A vas és Transzvál, február hó 14-én Jézus elete, február hó 15-én Spanyolország. Részletes program az intézeteknek meg fog küldetui.

Megdicserő pályamunka. A Kisfaludy tár-saság ez idei Lukács Krisztina pályázatán a „Petőfi költészetének jellemzése“ című és „Nagy stylus a nagy szenvedélyek következménye“ jellegű művet a bírálók megdicserétek. E mű szerzője Hartmann János tanárjelölt, uj-szóveii földink, lapunk jeles munkatársa. A dicseret-bez igaz szívvel gratulálunk.

Vesztett boldogság. Erdélyi Zoltán jankováci földink, a jeles tollu poeta ily című verses regénye, melyet az Akadémia is díjjal tüntetett ki, most második kiadásban jelent meg. Mar ez a körülmény is eléggé bizonyítja, hogy Erdélyi műve valódi irodalmi értékkel bír. A díszesen kiállított könyv ára 6 korona.

Halálozás. Rákóczy Paracseth Ottó es. és kir. méntelepi százados, a palini méntelep parancsnoka sza-badkai földink 43 éves korában Palibán elhunyt. A megboldogult író is volt és egy-két regénye R. P. O. jegy alatt annak idején nagy icszést aratott. Béke hamvaira!

Házasság. Dr. Wachsler Ede a kernyajai anya-könyvvezető előtt folyó hó 12-én d. e. 10 órakor há-zasságot köt Kohn Etelkával Kohn Adolf kernyajai lakos leányával.

itt a délvidéken a ztetett. It szelleme jótékony e, de a társadalom

multak, az ellenfelek kasaivá lettek. et környékezte vár-sak akkor és addig, ukabb akkor, midőn isszavonulásra kész-

valóban ki is érde-jótékonyágával is. ben is megőrkített alkalmával nemcsak tevékenysége vétett csak lakhelye vidé-osh ideig elemmel, gondoskodott. be vette a vármegyei 1878. évben elnökévé bb even át működött

ságot nemcsak vár-t elismerése kísérte, aga a koronaa kiraly en Ot a szent Istvan-ival.

kkel szorosabb össze-atasat be is fejezhet-am teljes képét azon sz országot érdeklo rtil szerzett.

m, hogy a magán-d nyugalmat engedett gyűlési képviselőjévé t. szakhamar a csángó osul küldetett ki, ahol uságot szolgált a t, mely a magyaro-

a köztérzen kifejtett találtak akkor, midőn neveztetett ki.

go és szakszerű mun-elmi elismerés ismételt

koronarend II-od osz-anaosni méltóságot s gykeresztjét.

ntetésével elhalmozott mindenkor szívén vi-nánk mi elismeréstől, melynek záloga ezen

ainknál az iránta érzett retetlünkrol.

ott, általános tetszéssel kra nagy és mely beke-éjenek és tapsok tetőpontjára lagott, a , a mikor az arcképről

mpas sötétzöld diszma-eivel és mellen a Ferenc orvörös szalagjával. Az Dezsőnknek es művészi

ovacsics Máté indítványa.

gyönyörű beszede után között emelkedett szó-apatlebanos és kije-szedének minden szava vesodott és azert hiszi, edet teljes szövegében fogja örökíteni és ezzel e közönsége Gromon

nyek középete is hiven politikai szereplésének rni tudasanak tekinté-yakran oly viharos poli-tiuryra sem volt képes

hosszu idő legkivált oly delmi államtitkáré, kiről nemnyi államtitkár társai eljesíti. Mert hisz nem-lygykezelését kell ve-intezményenek minden korszerű haladásáról kell talalnia az arany közép-megfontolt bazaszeretet tulhajtott nemzeti aspi-

helynek megoldása már elzarta politikai műkö-a bonvédség intézmenye nk legfelfeltetebb eszméi, es érzelmei. Ezeknek a es nem chimaeikus — ezetése már önmagában

megoldotta oly nehéz föl-ran föltötte súlyos és vál-tikai küzdelmek, a haza a harc, neki is nem egy a, dolgozott és küzdött a

s büles státusférni, kit a sek eltantoritani a maga

u, ki az önzetlen, ernye-bb örömet és ki jól vég-nényeiben keresi fárado-rt elévülhetetlen jutalmát. kü honvéd, ki halált meg-os megnyerő modorával, fényes ualectikájával és el még legádázabb ellen-

Ma is, tizenhét évi nehéz munka után ott áll ő, mint büszke tölgy a politika kúzdőterén. Magasan ég felé emeli lombkoronáját, melyet a királyi kegy, a nemzet bizalma és szeretete haberkoszorúval övezett. Nem egy vihar dult e tölgy körül, de ezek csak megszállá-dították gyökereit és büszke öntudattal tekinthet köz-pályájára, amelynek folyamán öt több ízben érték a legmagasabb és legelismertebb királyi kitüntetések. Tu-lajdonosa a Szent István rend kiskeresztjének, a II-od osztályu vaskoronarendnek és a Ferenc József rend nagykeresztjének. E mellett valóságos belső titkos tanácsos.

Magáévá tette John Bull jelszavát: „Fortiter in re, suaviter in modo.“ Ezen jelszó hű követésének köszön-heti oly fényes és annyira kiérdemelt pályafutását.

Ideális lelkének van egy magasztos vouása: a szülő-föld iránti szeretet és ragaszkodás. Ennek ihletével lépett kora ifjuságában a közpályára és ez ragyogja be glóriával egész életét, közpályáját.

Képviselői, kormánybiztosi, főispáni, magas és ter-hes államtitkári állásában is sohasem feledkezett meg szülőföldjéről, hol bölcsője ringott és melynek közleli küzdelmeiben férfivá érett. Mindenkor fényes tanujeleit adta annak, hogy önzetlentül, ösztintén szereti szülőföldjét és népét.

Szülőföldje iránti igaz, magasztos szeretetét leg-szebben jellemzik az ő saját szavai. Tíz éves állam-titkári jubileuma alkalmából a fővárosi bács-bodrogh-megyei ifjusági kör is felkereste, hogy a szülőföld nagy-fának hódolatát és halaját tolmácsolja.

Az üdvözlő beszédre adott gyönyörű válaszában a következőket mondotta: „Legyetek meggyőződve, hogy amint eddig főtörkevésem volt, hogy a baza érdekeivel össze tudtam egyeztetni anyamegyém igaz és méltányos kulturális törekvéseit tehetségemben képest támogatassam, ezúttal is támogatni fogom, mert ezáltal nemcsak neki, hanem egész nemzetemnek vélek használni. Ott születtem, ott nevelkedtem, ott tanultam szeretni, ott kezdtem élni és munkálkodni is. Tietek a dicsőség, hogy erre a munkára erőt adtatok. Petőfivel mondhatom én is, hogy az a rónaság éltél mindig, igazan otthon még most is legjobban Bácsme gyében érzem magam.“

S a szülőföld nagy fának ezt a ragaszkodását és

szereztetét hálás szívvel viszonzta. A vármegye közön-sége lelkes örömmel kísérte fényes karrierjét. Várme-gyénk összes lakossága vallás, nemzetiségi és pártkül-lönség nélkül áldja őt, mint jötevőjét.

Ösztatlan tisztelet és szeretet kísérte, a mikor fő-ispáni székét elhagyta. A vármegye közönsége ragasz-kodásának és szeretetének számos jeleivel vett tőle bucsút. Egész legendák képződtek jötekönysága, nemes-szívűsége és nagylelkűsége felől. Hisz e vármegyéből mindenki hozzáfordult kérésével, panaszával, bajával és ő egyenként fölkarolt mindenkit, ki nem fáradott soba, segített mindenkit. Áldva is említi minden bácskai az ő nevét.

Örömmel üdvözöltük mindenkor, amikor fényes államférfni működésében sikereket ért el és öfélége a király főlemelő elismerése és kitüntetése kereste fel. Rsszt vettünk örömeben és bánatában is. A mi halánk, szeretetünk és tiszteletünk fölkereste mindig a dicsőség napjaiban épugy, mint a nehéz és szomorú időkben is.

Közpályájának kimagasló emlékeztése ünnepnapjai ünnepe volt mindig e vármegyének is. Szívvel, lélekkel vett benne részt mindenki.

Különösen két ily szép lélekelmő ünnepe volt eddigi közpályájának.

1894. évben érte el államtitkárságának tíz éves fordulóját. Ez emlékeztetések évfordulót fel akarta haszn-alni a vármegye közönsége és 1894. évi október hó 16-án Sándor Béla főispán elnöklelete alatt megtartott közgyűlésen egyhangu lelkesedéssel elbatározta, hogy Gromon Dezsőt, ki nemcsak mint vármegyénk volt főisp-ánja, hanem mint államtitkár is sohasem feledkezett meg rólunk, szeretettel karolja fel vármegyénk ügyeit és lelke egész melegével támogatja érdekeinket, tíz éves államtitkári jubileumán küldöttség által üdvözli. Hasonló határozatot hozott Zombor város közönsége is.

A másik szép ünnepe, amelyben vármegyénk közönsége nagy lelkesedéssel vett részt, 1899. évi no-venber hó 14-én folyt le tizenöt éves államtitkári jubi-leuma alkalmából. A vármegye és Zombor város nagy-számú, közeletünk vezéralakjaiból álló díszes küldöttséggel tisztelgett Gromon Dezsőnél.

A küldöttséget báró Vojnits István főispán vezette és nagy hatást keltett beszéddel üdvözölte. Gromon

Esküvő. Dietzgen Imre újvidéki nagykereskedő e hó 17-én d. e. 1/2 órakor esküszik örök hűséget Györgyvánszky Gizike kisasszonynak, Györgyvánszky György nyugalmazott törvényszéki bíró leányának. Násznapok lesznek: a menyasszony részéről Varosy Tódor, újvidéki főgymnásiumi igazgató, a vőlegény részéről pedig Dietzgen Gabor, a vőlegény bátyja.

A zombori újtemplom ügye. Dr. Donoszló Vilmos városi kegyuri bizottsági tag a zombori újtemplom ügyét napirendre hozta és a következő indítványt adta a helyi bizottsághoz: „1. Mondja ki, illetve határozza el a zombori róm. kath. kegyuri bizottság, hogy az ugynevezett újtemplom kikövezésére, padok, ajtó és oltárok föllállítására, a kezelése alatt levő 30 ezer korona tőkéből 25 ezer koronát engedélyez. 2. Nehai Martinovics Borbála által az újtemplomban oltár föllállítására hagyományozott és a róm. kath. kegyuri bizottság pénztárának kezelésében levő 4 ezer koronát az oltár felállításának céljára kintalványozza. 3. A róm. kath. kegyuri bizottság egy 5 vagy 7 tagból álló bizottságot küld ki kezelelő, mely bizottság az 1. és 2. pontban engedélyezett 29 ezer korona felhasználásával az újtemplomot kikövezve, padok, oltárok és ajtó föllállításával istentiszteletet szolgáltatható állapotba hozásáról fog gondoskodni, mely bizottság működéséről fél-évenként a kegyuri bizottságnak jelentést köteles tenni. 4. Kerestessék meg a zombori róm. kath. parochia vezetője, hogy az újtemplom elkészíti teendő mikénti ellátásáról véleményes jelentését a legközelebb megtartandó kegyuri bizottság gyűlésének terjessze elő. Ezen indítvány tárgyalta a kegyuri bizottság e hó 10-én tartott ülésén. Az előkészítő bizottság azt a javaslatot terjesztette elő ezen indítványra vonatkozólag, hogy adassék ki ezen indítvány tárgyalására és megvitására jelentését kötelezettsége mellett egy 11 tagú bizottságnak. Az indítvánnyal szemben dr. Thurszky Zsigmond bizottsági tag átgondolt és meggyőző érvekkel telt beszédében ismertette az újtemplom építésének kérdését kifejtve, hogy az alapoz nyulni nem szabad, azokat az új templom építésére fordítani nem lehet. Dr. Donoszló Vilmos indítványának ezen részét elvetni kéri. De bár ő mint az újtemplom építésének leglelkesebb híve örömmel üdvözöl is minden ilyen irányú mozgalmat, — leveténi kéri az ügyet a napirendről azért, mert nem akar elébe vágni Császká érsek ur terveinek, a melyek szerint az építkezésnek egy idő óta szünetelő folyamata még ez év tavaszán újból fel fog vétetni. — Koczkar Zsigmond, Szondy Matyas, Falcione Lőrinc és dr. Balogh Ernő bizottsági tagok az ügy pénzügyi részét szintén nem tartják kellőképpen tisztázottnak és azt hiszik, hogy az újtemplom fölépítése, vagy istentiszteletre alkalmas karba hozása kegyes főpásztorunk aldozatkésztségétől függ és önerőnk erre elegenden, mégis hozzájárulnak egy bizottság kiküldetéséhez, mely a kérdést újra alaposan és minden részében tanulmányozandja, mert nem akarnak utójában állani egy olyan mozgalomnak, mely összefügg a hitélet fejlesztésének kérdésével. — Dr. Donoszló Vilmos maga is módosítja indítványát olyképp, hogy nem kíván azonnal való határozathozatalt, hanem beleegyeznek egy bizottság kiküldetésébe. Az előkészítő bizottság eme javaslatához dr. Thurszky Zsigmond is hozzájárul és úgy az egyhangulag elfogadtattat azzal, hogy a bizottság fél év alatt jelentést tenni köteles tanulmányának eredményéről. Hauke Imre elnöklő polgármester az ülést bezárja és a többi kintüve volt ügyek tárgyalására e hó 17. napját tűzi ki. Az újtemplom ügyének tanulmányozására kiküldött bizottság tagjai a következők: Paul Kalman, Szlavay Ferenc, dr. Donoszló Vilmos, Koczkar Zsigmond, Valtér Nándor, Szondy Matyas, dr. Thurszky Zsigmond, Gräff Nikaz, dr. Balogh Ernő, Pekánovics András, Odry János, Falcione Lőrinc, id. Heindlhoffer Robert, dr. Alföldy Árpád és Henneberg Sándor. Mi a magunk részéről épen úgy, mint e városnak minden polgára csak örülnénk, ha az újtemplom ügye, ez az évtizedek óta kísértő kérdés a megoldás biztos útjára kerülne.

Halpaprikás. Butkovits József szent-háromság-téri vendéglőjében f. évi március hó 14-én, esttörtökön halpaprikást rendez. Egy teríték ára 2 korona. Előre jegyeztetni a vendéglősnél. Találás este 8 órakor.

biztos volt a vármegye dunai részére kiküldve és a midőn kiváló munkássága, páratlan igazságszeretete és mindenkit lekötő kedves modorával elért sikerért öfélége a király elismerését nyerte.

Ugyanezen év nyarára esik vármegyénk életére nézve kiváló fontossággal bíró azon tény is, hogy ezen vármegye, Zombor és Szabadka városok kormányzata rea bizatot és ezen esemény nem oly régen volt, hogy sokan vissza ne emlékezzenek; oly beiktatás volt, a mely nem csupán törvénybeli formáktól tartott, hanem olyan, a mely a becsületet munkát, a tisztát, egyenes jellemtől tüntetve ki, föllekesült mellette a törvényhatósági bizottság minden egyes tagja.

Főispáni működését részletesen esetelni nem szánunk, ismeri azt ezen vármegye minden egyes fia s ha a nemzeti torzalkodásoknak ezen időre eső megszűnésére mutatunk, csak kiváló hazafiságát óhajtottuk föltüntetni.

Saját kérelmére öfélége 1881. évben buzgó és hű szolgálatainak és kiváló érdemeinek elismerése mellett a főispáni állástól fölmentvén, a belügyminiszter ur által való megválasztása felett sajnálatát és eddigi támogatásáért köszönetét fejezte ki.

Istennek hála, nem maradt soká a közpályától távol. 1882. évben képviselővé választott és még ugyanaz év őszén kormánybiztosi minőségben Pancsovára küldetett és egyúttal a pancsova-kubini ármentesítő és vízszabályozási társulat kormánybiztosságával is megbízott.

Az 1884 ik évben a honvédelmi miniszterium államtitkárává nevezettvén ki, ha távol töltünk az ország dolgaival elfoglalta van is, nincsen fontos esemény vármegyénk életében, a melyre ő közreműködne és nincsen e vármegyének ügyes-bajos lakosa, hogy hozzáfördülva, jótanácsot, igazságot ne nyerne tőle s a midőn vármegyénk szeretett főispánjával az élén egy díszes küldöttséggel jubileuma alkalmával tisztelegtünk nála, nyalag kijelentette, hogy „ezután is minden tapasztalat és erejét továbbra is ezen vármegyének ajánlja.“

S miután tulajdonképeni jubileumának napja mintegy vármegyei emlékezetes momentum, hiányos lenne a jövő története, ha elhatározásunk nem juttatná kellő kifejezésre azon elismerést, hálat és nagybecsülést,

Farsangi dal- és táncestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda hagyományos, jöhírnevű farsangi dal- és táncestélyét folyó évi február hó 19-én a polgári kaszinó-egylet termeiben tartja meg. Egyik legsikerültebb mulatsága lesz ez az idei farsangnak. A dalárda kintüve vezetője válogatott, szép műsort állított össze, melynek majdnem minden egyes pontja a farsangi bohó, vidám kedvnek lesz művészi tolmácsolója. A műsorból a férfiak zenekar is kivessi a maga részét. Brand Lajos „Nézetődala“ és Horváth Akos dr. „Farsangi egyveleg“, Xwatal F. „Vig szánkázása“ kiválóan sikerül, igen mulatós, szép énekszámok. Blumenthal Károly és Tunner Nándor Jambor Jenő „Arragóniai táncok“ című szerzeményét fogják zongorán előadni. Mindkét szereplő, mint kintüve zongorajátzó, ismeretes. Excentrikusok is fel fognak lépni. Végül a San-To álnev alá rejtőzött Szántó Károly, a kaszinó kintüve tagja által szerzett remek nagy opera: „Alkália“ egyiptomi királykisasszony eljegyzése kerül színe. A meghívó így hangzik: 1. alapszabályszerű dal- és táncestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1901 évi február hó 19-én a polgári kaszinó-egylet termeiben rendezi I. alapszabályszerű farsangi dal- és táncestélyt, melyre a n. e. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. „Névető dal.“ Brand Lajostól, férfiak. 2. „A vig szánkázása.“ Xwatal F. től, zenekar. 3. „Farsangi egyveleg.“ Dr. Horváth Akostól, férfiak. 4. „Arragóniai táncok.“ Jambor Jenőtől; zongorán előadják Blumenthal Károly és Tunner Nándor urak. 5. Miss Claa-Gyck és Mr. M. Bell hegedű és zongora excentrikusok fellépte. 6. „Alkália“ egyiptomi királykisasszony eljegyzése. Nagy opera; irta: San-To; előadják sokan. Belépőjegyek 2 koronájával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is váltható. Pártoló tagok a tagsági jegy első szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak belépőjegyet. Kezdeté este 8 órakor.

Esküdtészi tárgyalás. Mult év augusztus havában Baes-Bresztovác község egyik korcsmájában, ott és az istállóban, díszes társaság verődött össze. Juracek János és Vanke Károly preifelsi születésű vándorlegények, Konecsni Ignác morva bujdosó, Kovács Lipót utazó költőgyártó és Konecsni balkézről való felesége, özv. Follnérné vak koldusszanyon tanúzták együtt s mivel Follnérné gyengéd vonalmát Juracek igen gyengédelentül utasította vissza, kitört az általános háborúság, mely az átpalinkázott éjszaka után reggel tört csak ki igazán, amikor aztán Vanke és Juracek Konecsnit úgy elverték, hogy kapott sebeibe még aznap belehalt. Ezen büntető folyó hó 7-ik napján megtartott tárgyalása alkalmából az esküdtészi a következőképen alakult meg: Elnök: Markovits Lajos, szavazó bírák: Grün József és Radányi Peter. Jegyző: Gadó István, tolmács: dr. Strasser Lajos. A vádat Kerekes János kir. ügyész képviselte, Juracek védője dr. Buják József, Vanke védője dr. Scheer Armin volt. Esküdtek lettek: Szemző Dezső földbírtokos, Willmann Matyas kereskedő, Zimmernann Gyula földbírtokos, Latinovits Szaniszló városi tanácsnok, Roediger Lajos tanár, János Gusztáv kereskedő, Szigeti Györfly Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Ertl János földbírtokos, dr. Feles Adolf orvos, dr. Falcione Nándor ügyvéd, Tavassy Lajos igazgató, Szol Sándor tanár. A bizonyítási eljárás befejezése, a vád és védelem elhangzása után az esküdtek visszavonultak és rövid tanácskozás után főnökük, szigeti Györfly Géza, kihirdette az esküdtek verdiktjét, mely szerint vadlottak „nem vétkek“-nek mondtattak ki. Az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék felmentő ítéletet hozott és vadlottakat szabadlábra helyezette.

Bajkay Lajos a szerencsésülentül járt kir. folyamernőkről a napokban az a bir volt városunkban elterjedve, hogy hullajt a Dunából O Futtak határan kifogták. A zombori kir. folyamernők 2 tagja a bir hallatára nyomban O Futtkra utaztak, a holtest azonban nem volt Bajkayé.

Farsangi estély. A kulai dalárda 1901. évi február hó 18-án saját pénztára javára a Gerber-féle vendéglő helyiségeiben alarcos, jelmezes, bohókás farsangi estélyt rendez. Kezdeté este fél 9 órakor.

Eljegyzés. Székely Károly államvasuti pénztáros eljegyezte Mirtzer Erzsike kisasszonyt Adarótl.

melylyel öngyméltósága iránt el vagyunk telve és ezen történeti tény megörökítése teljes megnyugvással allunk önök elé, hogy indítványt tegyünk a tekintetes törvényhatósági bizottságnak, előre meglevén győződve, hogy az, mint érzületeink gondolataiból merített, egyhangulag és teljes örömmel határozattal fog emeltetni.

Van szerencsénk indítványozni:

„Mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy Gromon Dezső honvédelmi miniszteri államtitkár ur öngyméltósága életnagyságu areképt a kulturális alapból elkészített és azt a szekbazejűlet dísztermében helyezi el. Zomborban, 1899. évi december hó 18-án. A tekintetes törvényhatósági bizottságnak alázatos szolgálai: Latinovits Pal, Latinovits János, Zakó Milán, dr. Molnár Károly, Robeini Károly, Bezeredy István, Latinovits Géza, Mihályi János, Trischler X. Ferenc, Ertl János, Latinovits Gyula, dr. Mikosevits Kanut, Nikolits Izidor, Hipp Dezső.“

A vármegye közönségének nagy fia iránt osztatlanul érzett mély tiszteletnek és igaz halájanak visszhangja volt e lelkes indítvány, melyet vármegyei közéletünk kiváló vezetői terjesztettek a közgyűlés elé, mely azt határozatlan lelkesedéssel határozattal emelte és erre Latinovits Pal elnöklele alatt dr. Molnár Károly és Pukovits József képviselőkből álló bizottságot küldte ki.

A vármegye közönségének ezen határozatáról Karácson Gyula alispán Gromon Dezsőt értesítvén, ez a vármegye közönségéhez igen meleghangú közönségi levelet intézett, a melyet az 1900. évi április hó 30. napján megtartott közgyűlésen a törvényhatósági bizottság lelkes éljenzéssel vette tudomásul.

A kiküldött bizottság megbízatásában eljárva, értesítette a vármegye alispánját, hogy hírneves művészként, Balló Ede által festett arekép elkészült. A vármegyei közgyűlés 1900. évi december hó 18-án tartott közgyűlésében azon határozatot hozta, hogy az arekép ünnepélyes leleplezése az 1901. évi február havában tartandó diszközgyűlésen fog megtörténni.

Ez az ünnepi közgyűlés a mai napon folyik le.

Hirt, dicsőséget vadászni, buság. A való nagyságnak éppen úgy következzése a dicsőség, mint jámbor életnek a becsület, keresés nélkül jön mindegyik.

Nyilvános köszönet. A zombori magyar jótekonny önégylet f. hó 6-án rendezett dominó-bájján a következő föllízetések folytak be az egylet pénztárába: 20 koronát adtak: Császka György kalocsai érsek, báró Vojnits István, Szemző Gyuláné, Szemző Istváné; 16 koronát: Alföldy Gedeonné; 10 koronát: dr. Danninger Adám, Fernbach János, Györfly Géza, Koczkar Zsigmond, özv. Vojnits Lukácsné; 8 koronát: özv. Esztergamy Borbála, Birvassky György; 6 koronát: Gyurisits György, Hauke Imre, Köröts Eszter, Schlieszer Sándor, Szigeti György; 5 koronát: báró Bibra Frigyes; 4-4 koronát: özv. Zapf Iváné, Czirfusz Ferenc, Dalway Béla, ifj. Michelsz Jánosné; 3 koronát: Weidinger Zsigmond; 2-2 koronát: özv. Tailzbauer Antalné, Tapay Istváné, özv. Beke Gyuláné, Garam Kálmáné, Barta Lajos, Fejér Eulália, Tantner Otó, Késmarky Endre, Janovich Gyuláné, Falcione Lajos, N. N., Vranovits B., dr. Scheer Armin, Temesváry József, Tárcazy Dezső, dr. Konyovits Antal, Trischler Gyula, Buday Pál. Azonkívül a Vadaskürtt bérleje, ki a termet a szokott árán 20 koronával olcsóbban engedte át. Az így befolyt kegyes adományokból és a bál tiszta jövedelméből körülbelül 340 korona jut a szegények támogatására. Fogadják mindazok, kik akár pénzbeli adományokkal, akár barátságos módon a bál sikerét előmozdítani kegyesek voltak, az egylet hálás köszönetét. — A zombori jótekonny magyar önégylet vezetősége.

Nagy idők tanuja. Borsódi Latinovits Lázár, 48-as hónap és es. és kir. huszár főhadnagy, nyugalmazott kataszteri biztos, Borsód község bírája, február hó 4-én 72 éves korában meghalt Borsódon. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Haláláról előkelő családjú a következő gyászjelentést adta ki: Mely tájdonomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb terj. hön szeretett atya, nagyatya, ipa és testvér, borsódi Latinovits Lázár 1848-as hónap, majd cs. és kir. huszár főhadnagy, nyug. kataszteri biztos, Borsód község bírája f. e. febr. 4-én reggeli 4 órakor, életének 72 ik, boldog házasságának 49 ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó évi február hó 6-án délelőtti 10 órakor, az engesztelő szentmise aldozat bemutatása mellett fog a családi sírboltba letétni. Borsódon, 1901. febr. 5. Béke a drága halott hamvainak! Özv. Latinovits Lázárné szül. Sztrilich Maria neje, Pacséri Császár Latinovits Ilona, Pakai Kölber Latinovits Hermin gyermekei, Pacséri Császár Peter, Pakai Kölber Elemér vejei, Pacséri Császár Ernő, Pacséri Császár Ilona, Pacséri Császár Margit, Pacséri Császár Vera, Pakai Kölber Hermin, Pakai Kölber Elemér unokái, özv. Dermódi Limpent Latinovits Berta, özv. Panyovai Demelic Latinovits Corinna, borsódi Latinovits Sándor testvérei.

Baromfi tenyésztésünk érdekében. Hauer Géza az adai m. kir. földműves iskola kintüve igazgatója arról értesíti lapunkat, hogy folyó hó 18-áig az adai földműves iskolában megtekinthetők a mult hó 22-én hízalásra befogott ludak. Sok kisgazdára nézve nagy horderejű dolog ez, mert sok helyen látjuk, hogy a lud hízalás mily erősen vette eddig igénybe a gazda család minden egyes tagját. Közülük hányan lettek megrágyva az ujja, mi fájdalmat okozott, hany libagégéjébe lett kukorica beletömve, hányan lett a maja megnyomva, mi mindannyi nemcsak idő, de pénzbeli nehézséggel is járt, míg az újabb etetési eljárással mind ezek a hátrányok elkerülhetők, hozzá még bármely kis tagból álló család és tetszés szerinti mennyiségben hízalhat ludat a nélkül, hogy őt ez erősen igénybe venne. Az új etetési eljárás megtekintését és tanulmányozását melegen ajánljuk gazda közönségünk figyelmébe.

Gazdasági előadás. O Kanizsáról írják lapunknak: Az 1901. évi január hó 1-én életbe léptetett gazdasági munkás- és eseléd segélypénztárról alkotott 1900. évi XVI. törvények, nemkülönben a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak e tárgyban kiadott magas rendelete magyarázása céljából dr. Mikosevits Kanut Zenta járási főszolgabíró és Novoszell Imre zentai gazdaköri titkár f. évi február hó 2-án délelőtti O Kanizsán a nagyvendéglő dísztermében tartottak gazdasági előadást. A mintegy ezer főből álló munkás és gazdaközönség előtt dr. Mikosevits Kanut főszolgabíró előadta, hogy az idézett törvény a gazdasági munkások anyagi jólétének és jövőjének biztosítására hozott s aki a munkások közül a segélypénztárnak tagjává lesz, egyúttal az életét is biztosítja. Ezen biztosítás által a munkást, ha betegség, baleset, avagy rokkantság éri, a segélypénztár vagy ideiglenesen, vagy allandóan bizonyos díjat fizet ki, melylyel a munkára képtelent és családját megmenti a nyomortól; haláleset következtében pedig az özvegyet és arvákat a koldusbottól. Ha pedig a munkás — mint a segélypénztár tagja — a 65. életévét eléri, a pénztár részéről 100 vagy 200 koronás jutalomdíjban részesítetik, a szerint, a minő osztályba iratkozott be. Beszédjét lelkes szavakkal fejezte be s buzdította a munkásokat a segélypénztár tagjainak sorába leendő belépésre. A nagy figyelemmel hallgatott előadás mely hatást tett nemcsak a munkás közönségre, de a szép számmal jelen volt gazdákra is, mit bizonyít ama körülmény, hogy ifj. Toth József földbírtokos nyomban 200 koronát tett le a célra, hogy a jelentkezőknek beiratási díja ez összegből fedeztetvén, mihamarabb lehetővé téssek a törvényben is érintett helyi bizottság megalakulása. Dr. Mikosevits Kanut ezen nagylelkű s az emberbaráti szeretet jellegű magánbördő adományért a munkások nevében köszönetét fejezte ki s a 200 koronát a községi előjáráságnak adta át a beiratási díjak fedezésére. Novoszell Imre a zentai gazdakör titkára szakértelemmel magyarázta a törvény és rendelet egyes passzusait, aminek végeztével Bicskei János a munkások nevében egyszerű szavakkal bár, de szívből jövő érzéssel köszönetet mondott a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur atyai gondoskodásáért, továbbá a törvény végrehajtásával odaadoan faradozó, jelenlevő főszolgabíró és titkár urak szivességéért s felkérte dr. Mikosevits Kanut öszolgabíró urat, hogy ezen alkalomból társai nevében a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter urat táviratilag üdvözölje. Bicskei János szavait óriási lelkesedéssel éljenzették s a távirat azonnal elküldetett. Ezután a közönség a legszebb jövő reményével eltelve szétoszlott.

Arverés tárgyak nélkül. Fischer Karolina zombori lakosnak volt valami tartozása s ezért végrehajtás útján lefoglalták ingóságait 400 korona értékben. Arverésre azonban nem kerülhetett a sor, mert az asszony eladta a holmikat. A zombori törvényszék sikkasztás vétsége miatt egy heti fogházra ítélte, a mit jóhagyott most a szegedi ítélőtábla is.

A mulott, ha németek, társas össittottak. Ez izben adá iskola esz egész köeszme me indult ki. ságos hely házber ok kör kibev tagtársul bocsátja. A napok az elismé jegyzőket csak e ké eredmény elnök, B lett. A v Miklós, G dósi Józse Váci Józse József, O

Kv a követke díjaztata bácskai m haborgatá doán és Nemetsz kaban elő több mu Mint a m toborzásu basz, Uj közszeg ne végzi. Az indul Nem

Ny ipartestile javára re következo az alapot kor., Bos kor. 20 f (Ujvidék). Benedek Frank Lan ner Maty vid, ifj. B Béla, S és Loscht Ferenc, Kiss Sám Lang Pet Waldman A nemess halas kö

Az földművel idejének hatóságok nek bit dektalan művek megteaz időben k hatóság a kirend badeszt mívelést örseg, v a szűksé való ese lönben megkeve meg, eg bizottak rúr föl sürgőse

E izr. hiki gyűlése Elnökü 9 év ot vezetése ki. Aló Vilmos Schmid Adolf, a tagok: Schmid Bizottsá Loscht lamlási Ignác, (több n Miksa

C Aladá

C Bejelen tudósi ismeret az alati felakas maga gyertya rendan futott s öszsett

F Verbás ságban tudta ismétlt a hont gyűrt a tolvab en az is ök

zombori magyar jö- zett cöminó-bálján a az egylet pénztárába: y kalocsai érsek, báró Szemző Istváné; 16 oronát: dr. Danninger Geza, Koczkar Zsig- koronát: özv. Eszter: 6 koronát: Gyurisits r. Schlieszer Sándor, Bibra Frigyes; 4-4 tusz Ferenc, Dalmay onat: Weidinger Zsig- baner Antalné, Tapay ram Kalmáné, Barto to, Keszmarky Endre, N. N., Vranovits B., zset, Tarcazy Dezso, Baday Pal. Azonkívül t a szokott arnal 20 Az így befolyt kegyes vedelméből körülbelül ogatasára. Fogadják anyokkal, akar bar- tani kegyesek voltak, A zombori jótékony

Sodi Latinovits Lázár, artobadnagy, nyugál- gözseg bírāja, február t Borsodon. Temetése Halaláról előkelő esa- adta ki: Mely fajda- hogy a legjobb ferj, a és testver, borsodi majd es. és kir. huszar- s, Borsod nagyközség rakor, életének 72 ik, rövid szenvedés után t folyó évi február hó ztelő tisztise aldozt sirbolba letétetni. Bor- ga halott banyaira! nics Maria neje, Pa- kai Köber Latinovits ar Peter, Pakai Kölber rnoó, Paeseri Csaszar Paeseri Csaszar Vera, er Elemer unokai, özv. a, özv. Panyovai De- di Latinovits Sándor

k érdekében. Hauer kola kitűnő igazgatoja lyo ho 18-ig az adai tők a mult ho 22 en kisgazdara neze nagy yen latjuk, hogy a lud genybe a gazda család anynak lett meggrva a bany libagejstébe lett t a maja megnyomva, penzbeli nehezseggel is ssal mind ezek a batra- amely kis tagból allo yisegben hizlalhat tud nybe venne. Az új ete- nulmányozasat melegen velmebe.

Kanizsáról írjak lapunk- u életbelepett gazdasági rol alkotott 1900. evi n a nagymeltozasu. m- nak e tárgyban kiadott celjabol dr. Mikosevits és Novoszell Inre zentai 2 an delelött O Kanizs- ottak gazdasági eloadást. akas es gazdaközönség olgabrió előadta, hogy munkások anyagi jóléte- zatott s aki a munkások aya lesz, egyuttal az as által a munkás, ha tsag eri, a segelypenzár ban bizonyos díjat fizet t es családját megmteni tehen pedig az özvegyet edig a munkás — mint életetev eleri, a penzár jutalomdíjban reszesit- a irakozott be. Beszed- a buzditotta a munkaso- raba leendő belepésre. hoadas mely hatást tett e de a szép számmal zonyit ama körülmény, os nyomban 200 koronát zöknek beiratasi díja ez bb lehetove tetessek a tszág megalakulása. Dr. n s az emberbarati sze- anyert a munkások ne- 200 koronát a községi si díjak fedezésére. No- titkára szakertelemmel egyes passusait, aminek kások nevében egyszerű erzessel köszönetet mon- esztlyi m. kir. miniszter ba a törvény vegrehaj- lenlevő főszolgabíró és erte dr. Mikosevits Kanut kalomból társai nevében m. kir. miniszter urat nos szavait oriasi lelke- onnal elklidtetett. Ezután nyével eltelve szetoszlott.

Ikül. Fischer Karolina tartozása s ezért végre- tit 400 korona értékben. t a sor, mert az asszony törvénszék sikkasztás itelte, a mit jóváhagyott

A bezdáni polgári kör. Mintegy 4 éve mulott, hogy többnyire egyszerű polgárok (magyarok és németek egyaránt) Bezdánban „Polgári kör“ név alatt társas összejövetelre, önművelődésre egyesületet alakítottak. Ezen kör a multban életrevalóságának nem egy izben adta elénk tanujelét, így egy felállítandó polgári iskola eszméjének propagálása, mely annak idején az egész községben oly visszhangra lelt (fájdalom, az eszme még mindig nincsen megvalósítva!), szintén töle indult ki. Anyagi zavarok miatt már-már majdnem vál- ságos helyzetbe jutott a kör, amit az aránylag tetemes házber okozott. Ezen válságot azonban a pártolásra méltó kör kiheverte, amit egyes-egyedül Knipf Ferenc derék tagtársnak és háziurnak köszönhet, aki a körnek ingyen becsátja rendelkezésre az eddig berbeu birt helyiségeket. A napokban megtartott közgyűlés nem is fukarkodott az elismeréssel és Knipf Ferenc urnak egyhangulag jegyzőkönyvileg adott mely háliájának kifejezést. Ugyan- csak e közgyűlésen ejtették meg a tisztújítást, melynek eredménye: Szántó Mihály elnök, Jagodics Ferenc al- elnök, Bálint Mihály pénztárnok, Nagy József jegyző lett. A választmány tagjai lettek: Tibor József, Széhn Miklós, Győri János, Kiss Sándor, Spitzer Ignác, Hor- dósi József, Bosnyák János, dr. Gál Dezso; póttagok: Váci József, Loschitz Aladár. Számvizsgálók: Schnitzer József, Oberreiter Szilveszter, Krammer Jenő.

Kivándorlás. A „Szegedi Napló“-ban olvassuk a következő hírt: Mióta Szeghy érdemes tanítója nyug- díjaztatta magát, kétszeres buzgóságát üzérkedik a bácskai munkásnéppel. Ideje van most rá elég és nem háborgatja senki emberkereskedési munkájában. Állan- doan és tömegesen szállítja a bácskai német munkásokat Nemetszországba. Erről szól ez a legújabb hír: A Bács- kaban előmunkálatok indultak meg aziránt, hogy minél több munkabíró embert szállítsanak ki Nemetszországba. Mint a mult evekben, most is Szeghy a központja a toborzásnak. Ide zarándokol Hegyes, Feketehegy, Ver- bász, Uj- és O. Soóve, Cserevica, Csantavér, Szivac stb. község népe a községi tanitohoz, a ki az összeírásokat végzi. Az első „szállítmány“ már a jövő hónapban utnak indul Nemetszországba.

Nyilvános nyugtázás. A bezdáni általános ipartestület részéről folyó hó 2-án a saját „Othton alap“-ja javára rendezett jótékonycélu táncvigalom alkalmával a következők voltak szívesek felülfizetéseikkel gyarapítani az alapot: Meszner István 10 kor., Molnár Ferenc 3 kor., Bosnyák János 2 kor. 40 fil., dr. Kovács Lajos 2 kor. 20 fil., id. Csirszka Kourád és Tillinger Miklós (Ujvidek) 2-2 kor., Schmeidek Vilmos 1 kor. 60 fil., Benedek Ferenc, Schneiderbek Mihály 1 kor. 20 fil., Frank Lajos, Turkovits András, Kuzmán Miklós, Werk- ner Mátyás és ifj. Ruff Mátyás 1-1 kor., dr. Gál Dá- vid, ifj. Keller Antal, Kovács József (Zombor), Jambor Béla, Suhajda János (B.-Monostorszeg), Loschitz Aladár és Loschitz Dániel 80-80 fil., Keresz Ignác, Mann Ferenc, Győri József, Kelsch József, Oberreiter Gerő, Kiss Sándor, Jäger István, ifj. Jeszenszky István, ifj. Lang Peter és Flesch Balint 40-40 fil., Kler István és Waldmann Ferenc 20-20 fil., összesen 40 kor. 60 fil. A nemesszívű adakozók fogadják ez uton az ipartestület halas községét. — Az ipartestület elnöksége.

Az árvízveszedelem meggátolása. Darányi földmivelségi miniszter tekintettel az árvízradások idejének közelgésére, körrendeletet intézett a törvény- hatóságokhoz, melyben elrendeli az árvédekezés sikeré- nek biztosítására megkívántató előintézkedéseknek hala- dektalan megtételét. Magánbölözetek és községi védő- művek érdekében törtenő intézkedések baladektalanul megteendők, az igénybevehető munka és közérnek kellő időben keszenlében helyezése biztosítandó, a törvény- hatóságoknak kellő figyelmet fordítani arra, hogy a kirendelhető katonai erő keszenlébe tartásaért az illető hadtestparancsnokságokat megkeressék, egyben a föld- mivelségi miniszter felkérte a belügyminisztert a csend- őrség, valamint a honvédelmi minisztert a honvédségnek a szükséghez képest az árvédelmi munkálatok körül való esetleges közreműködésének elrendelésére, nemkül- önben az árvízmentesítő és szabályozó társulatokat is megkereste, hogy a szükséges intézkedéseket tegyék meg, egyben eme társulatokhoz kirendelt miniszteri meg- bizottakat utasította, hogy a társulati védvonalakat febr- uár folyamán utazzák be és tapasztalataikról tegyenek sürgösen jelentést.

Hitközségi gyűlés Bezdánban. A bezdáni izr. hitközség a folyó hó 3-án tartott rendes évi köz- gyűlésen ejtette meg a 3 évenként szokásos tisztújítását. Elnöknek ismét Loschitz Lajos választották meg, ki már 9 év óta viseli e tisztséget, mely idő alatt a hitközség vezetése körül buzgalmával osztatlan elismerést érdemelt ki. Alelnök lett ismét Guttman Károly, pénztárnok Ripp Vilmos (12 év óta). Képviselői tagoknak megválasztottak: Schmeidek Vilmos, Heim Simon, Spitzer Jakab, Flesch Adolf, Loschitz Béla, Bachrach Lajos, Klein Mór; pót- tagok: Loschitz E. Lipót és Róth Ignác; számvizsgálók: Schmeidek Vilmos, Loschitz Sándor, Loschitz Béla; kivétó- bizottság: Heim Simon, Spitzer Jakab, Bachrach Lajos, Loschitz Alajos, Krausz Ignác, Loschitz E. Mór; felszó- lamlási bizottság: Loschitz Béla, Flesch Adolf, Spitzer Ignác, Schwarz Samu; iskolaszék: dr. Gál Dezso elnök (több mint 15 éve), Klein Mór, Loschitz Alajos, Steiner Miksa, Bachrach Lajos.

Csöd. A szabadkai kir. törvénszéknek Matyaskó Aladár felső-szent-iváni földbirtokos ellen csöd nyilt. Bejelentés határideje 1901. március hó 12.

Öngyilkos agastyán. Feketehegyről írja tudósítónk: Folyó hó 3-án este 6-7 óra között eddig ismeretlen okból Harangozó Lajos 80 éves agastyán az alatt míg felesége elszunnyadt, a szoba gerendájára felakasztotta magát s a lába alatt levő széklet kirugta maga alól, a melynek zörrenésére felesége fölébredvén, gyertyát akart gyújtani, de gyufakeresés közben a ge- rendán lógó férjébe belelötött s rémülve az utcára futott segítségért, kiáltozott, mire azonban a szomszédok összehgyűttek, akkora Harangozó már halott volt.

Betörések. Uj-Verbászról írjak lapunknak: Uj- Verbászban pár hónap óta több betörés tartja izgatott- ságban a községet. A rendőrség a tetteseket nem tudta soha kézre keríteni. Február hó elsején újból meg- ismétlődött a betörés. Egy gazdának törtek be a tettesek, a honnan körülbelül 40 korona készpénzt és egy arany gyűrűt vittek magukkal. Ezuttal azonban pörül jártak a tolvajok, mert a rendőrség elfogta őket. Vallás köz- ben azt is elárultak, hogy a két hét előtti betöréseket is ők követték el.

Aranylakadalom. Rigycán f. hó 5-én Frei Jakab és Brautigam Borbála esküdtek örök hűséget egy- másnak. A szokásos szertartás után, midőn Maison Mihály esperes-plébános az ifjú pár, majd az örömsztülők jámborságát méltatta volna, rátért a vőlegény öregsztüleinek, Frei Jakab és Bischof Regina vallásos életére, mint azon forrásra, melyből annyi szép érenek fakadtak s a kik példás egyetértés és szeretetben immár 50-ik évökét érték el boldog házasságban. Megható jeluelt következett, midőn az öreg házaspar Maison Mihály esperes-plébános szavára odatért a fiatalok mellé, hogy az egyház áldásaiban részesüljön, mely ténykedésnél fiaik: Frei János és Frei Márton bacs-topolyai segédjegyző fungáltak mint násznagyok.

Tűzoltó-bál. A szülei önkéntes tűzoltó-egylet folyó hó 2-án megtartott bálja minden tekintetben rend- kívül sikerült. A bál alkalmából a következő felülfizé- tések történtek: Bertalan József 80 fillér, Csája Ferenc 60 fil., Drescher József 60 fil., Ertl János 1 kor. 60 fil., Freuding Mór 2 kor. 80 fil., Horn Ferenc 1 kor., Hunyady János 80 fil., Horváth Ottilia 80 fil., Horváth János 80 fil., Penavin Gyula 1 kor., Paracsetich József 10 kor., Reiter Mihály 1 kor., Szedelyi Miklós 80 fil., Szuppek Sándor 1 kor. 80 fil., Sztatkics Ferenc 8 kor. 80 fil., Thurszky János 6 kor. 40 fil., Szuppek Beláné 10 kor., Zundl Simon 60 fil., összesen 50 kor. 20 fil. — Fogadják a tisztelt felülfizetők ez uton is az egyesületet köszönetét.

Műkedvelői előadás. A parabutyi kaszinó folyó hó 17-én táncal egybekötött műkedvelői előadást rendez a következő műsorral: „Virágfakadás“. Vigjáték 1 felvooásban Murai Károlytól. Személyek: Kovács Péter — Heinecz Bálint. Márta — Marx Franciska k. a. Nelly — Marx Paula k. a. Ödön — Maldacker. J. Laci — Péter Henik. Kati — Maldacker A. k. a. — Ezt követi: „bűvészeti és spiritiszta mutatóványok“; előadja: Bártl Gyula.

Ertesítés. A gőzgépközleket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi februárius hó 21-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. állam- építészeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A viz- gálatra jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamod- ványait, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjak egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsi- leg kifogástalan életnek, (a 2. és 3. alattiak azonban bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgépjellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltektől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltektől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

Vadházasságok ellen. Mint hogy a vadházas- ságok száma egyre szaporodik és különösen nagy a száma azoknak a kiskoru férfiaknak, a kik hadkötele- zettségtől nem téven eleget, vadházasságot kötnek, a belügyminiszter most ebben az ügyben rendeletet adott ki, melyet e napokban küldöttek szét a törvényhatósá- goknak. A rendelet felhívja a hatóságokat, hogy a vad- házasságok ellen a legerélyesebben iparkodjanak meg- tenni minden lehetőt. A kiskorúak vadházassága a gyám- hatóság utján hivatalos beavatkozással szüntetendő meg.

Tolvaj csizmadia inas. Zentről írjak: Va- szilev István csizmadiamesterhez látogatába jött sógora, Branovaeski Zivoin zentai lakos. Mikor este lefeküdt, pénztárcáját feje alá téve, elaludt. Csvorkov György, Vasilev inasa megtudta, hogy a vendégnek pénz van, beledobozott a szobába, a mikor látta, hogy alszik, a feje alól kivette a pénztárcáját és abból egy darab 100 frtos és egy 10 frtos bankjegyet ellopott, azután mintha mi sem történt volna, lefeküdt. A vendég, mikor föl- ébredt, kereste a pénzt, de nem találta. Az esetet fel- jelentette a rendőrségnek és mialatt távol volt, a gazda szép szóval és lábszjjal faggatta az inast, a ki végre is bevallotta, hogy ő lopta el és nadrágjának hasadékából a százast kivette és átadta, a 10 forintost tagadta, hogy ellopta. A gazda kiment a szobából és ezalatt a tolvaj inas megszökött.

Használt pianinó megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ugrin kalocsai érsek és rokon- sága Bács megyében.

A Csák nemzetségbeli Ugrin vagy Ugronról történetírónk eddig csak annyit tudtak, hogy IV. Béla király idejében kalocsai érsek volt, s hogy 1241-ben a tatárok elleni sajómenti ütközetben esett el. Az újabb napfényre került levéltári adatok Ugrin érsek kiterjedt rokonságát és a család birtokviszonyait is megvilágítják. Az érsek családja az Árpádok és Anjouk korában az or- szág leghatalmasabb nemzetségeihez tartozott, melynek mindenfelé s a többi között Bács megyé- ben is voltak birtokai. A hagyomány e család Szabolcs vezértől származtatja s így az a hon- alapító nemzetségek közé tartozott. Oklevelekben a XII. századtól fogva kezdenek szerepelni s legősibb birtokaik Szabolcs, Csanád, Bács, Fehér, Vas stb. vármegyékben fektüdtek.

Miféle rokonsága volt a híres Ugrin érsek- nek, sokáig nem lehetett megfejteni, mignem újabbban Pauler, Wertner, Karácsonyi és más historikusaink szorgos és nagyarányu kutatásai e tekintetben is kellő eredményre vezettek. Ezek szerint Ugrin érsek atyja Lukács volt, a ki Vas és Bács megyében, sőt egybeült is birt részjósza- gokat s a XIII. század végéig éveiben halt el. Ugrin testvérei Pósa és Demeter valának, kik mindketten tekintélyes szerepet játszottak a köz- életben. Ugyanis Pósa II. Endre király alatt 1225-ben már Vas megye főispánja, 1227-ben

Fehérmegye főispánja s Béla ifjabb király tár- nokmestere, mely minőségében 1233-ik év végéig maradt. IV. Béla király trónraléptekor (1235) már szörényi bán, kir. tárnokmester és Bács- megye főispánja, 1236-ban már azonban való- színűleg meghalt. Demeter 1217-ben kir. étekfogó, 1219-22. között Vas megye, 1225-9-ig Pozsony megye főispánja, 1232-4-ig országbíró és Bács- megye főispánja.

A család Bács megyében Kulpin helységet és a hozzátartozó uradalmat bírta. Az erre vonat- kozó királyi adományévet nem ismerjük, de bizo- nyos, hogy IV. Béla király adta e birtokot nekik. Pósa szörényi bán és Bács megye főispánjának Ugrin nevű fia maradt, Demeter országbírónak pedig Csák, Ugod és Adám nevű gyermekeit ismerjük. Az itt említett Ugrin (helyesebben Ug- ron) egészen 1311-ig szerepel mint szörényi bán, országbíró, tárnokmester, lovászmester, szerémi és pozsegai főispán, a később nagyhirű Ujlaki hercegi család megalapítója. Ugrin ugyanis, mint Róbert Károly király híve, 1309. táján részt vett a lázadó Zsámbokiak leveretésében Szerém és Valkó vidékén s ennek folytán nyerte Ujlakot, (ma Illok), a melyről fia: Miklós nevezi magát.

Ujlaki Miklós 1317-ben már szintén szerepel s utóbb a macsói bántágot, az országbírói hiva- talt, továbbá Baranya és Szerém megyék főispán- ságát viselte. 1345. február 28-áról, a jelenlegi Bánmonostor helyén fektűt köi káptalan érdekes okiratban tartotta fenn Miklós bán emlékét, ezen oklevél szerint ugyanis ő a Bács megyei Kulpin- ban levő birtokai egy részét Istvánnak, Ujlak hely- ség bírájának adományozta.

Miklós 1358-ban még a macsói báni méltó- ságot viselte, 1356-ban Bodrog megye főispánja, 1359-ben mint országbíró és szerémi főispán halt meg. Egy fia maradt: László, kinek fiai: Imre macsói bán és János kérelmére a bácsi káptalan 1418-ban új határokkal látta el a kulpini uradal- mat. Mint szomszédos községek: Nádaskürt, Rév- falu, Szent-Iván és Szilbács említettek ekkor. Ezek utóai közül Ujlaki Miklós erdélyi vajda Mátyás királytól Bács megyében Hodos és Józsa nevű helységeket nyerte s 1463-ban a bácsi kápt- talan előtt tiltakozott az ellen, hogy e birtokok tőle elidegeníthetők legyenek. Ugyanő a bácsme- gyei Révfalu helységben a Czillei grófokat osz- tályos testvéreivé fogadta. 1463-ban halt meg s mint tudva van, a bosnyák királyi címet is vi- selte. Fia: Lőrinc herceg, ki II. Ulászló király ellen is harcolt, 1524-ben gyermektelenül halt el s ekkor az Ujlaki-féle birtokok jogilag a bács- kakkal együtt a koronára háramlottak vissza, tényleg azonban 1526. után török kézre kerültek.

Dr. D. Gy.

NYILTTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Felejtethlen nóm elhunya alkalmával nyilvánult azon általános részvétért, melyvel fájdalommat enyhí- teni szívesek voltak, fogadják az ismerőseim, jó bará- taim és a végstíztességen résztvevők ez uton hálás kö- szönetemet.

Zombor, 1901. évi február hó 10-én.

Horváth Pál.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Népbank

bejegyzett takaré- és hitelszövetkezet Zomborban.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. szövetkezeti tagokat a folyó évi február hó 17-én délután 3 órakor a zombori kereskedelmi és iparbank helyiségében tartandó

XVII. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni. — Az 1900. évről szóló mérleg, egy a felügyelő-tanács jelentése a titkári hiva- talban megtekinthető.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés az üzletről, mérleg előter- jesztése és jóváhagyása, a nyereség-felosztás meghatá- rozása.
  2. Felügyelő-tanács jelentése.
  3. Felmentvény megadása.
  4. A felügyelő-tanács, egy az igazgatósági tagok- nak kiegészítése.
  5. Hitelesítő bizottság választása.
- Zombor, 1901. évi február hó 4-én.

„NÉPBANK“

takarék- és hitelszövetkezet igazgatósága nevében:

Dr. BIKAR NENÁD s. k.,

elnök.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ ez évi rendes közgyűlését **follyó évi március hó 3-ik napján d. e. 10 órakor** tartja meg Budapesten az intézet saját helyiségében (V. Bálvány u. 19.).

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárószámok felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tisztajövedelemről való rendelkezés.
4. Az elnöki és alelnöki állásnak és a kilépés folytán megválasztott három igazgatósági tag helyének betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.

Az alapszabályok 27 §-a szerint az intézeti adósk is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28 §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevél költségeik együttes összegének minden 500,000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhívotnak ennél fogva a Bács-Bodrogh megye területén lakó adósk, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselni kívánják, az általuk összesen felvett 15 863,500 koronányi záloglevél költsége után 31 azaz harmincegy képviselő megválasztása céljából **f. évi február hó 17-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor** Zomborban a megye székháza kistermében tartandó választó gyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvtiket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

(Utányomás nem díjazatik) igazgatósága.

Párisi áruház Zomborban.

Van szerencsém a tiszt. közönség szives tudomására adni, hogy a **Hirschenhauser-féle üzlethelyiséget** átvéve, azt

Párisi Divatáruház

cim alatt a mai kor igényeinek megfelelően a legújabb és legdivatosabb

uri- és női divatcikkkel, kézmű, selyem, bel- és külföldi vásznakkal berendeztem.

A mélyen tisztelt vevőközönség kegyes pártfogásáért esedezve, vagyok kitünő tisztelettel

TUNA GUSZTÁV,
ZOMBOR, (Körző).

Királyvászón vállalat egyedüli raktára

2584. szám.
kig. 1900.

Árlejtségi hirdetmény.

Bodrogh-Monostorszeg község elöljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy a községben 1894. évben felépített iskolai épület és tanítói lakásnál megállapított s a vállalkozók mulasztásából eredő alább felsorolt asztalos, bádogos, ács és kőműves munkákból eredő építkezési hiányoknak pótlása nyilvános árlejtségi útján fog biztosítani, mely árlejtségi B. Monostorszeg községhezánál **f. évi február hó 18-án délelőtt 9 órakor** fog megtartatni. Erről az árlejtsésem résztvenni szándékozók oly hozzáadással értesítettek, hogy a részletes munkajegyzék és költségelírászat a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

B. Monostorszeg, 1901. évi február hó 8-án.

Elöljáróság.

11737. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint teleshírvényi hatóság közhírré teszi, hogy Varga József végrehajthatónak Varga Róza férj Gyuresits Mihályné és társai végrehajtást szenvedők elleni 400 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdánban fekvő, a bezdáni 452. sz. betétben A. I. 1-2. sorsz. a. felvett 929, 930. hr. és 393. ö. i. sz. ház és 398. ö. ölnyi ingatlanból Varga Ferenc után, Varga Róza férj Gyuresits Mihályné, Varga Etel férj Kuesera Józsefné, Varga Mari férj Dávid Józsefné, kisk. Kovács Róza, Kata és Istványa örökség útján háramlott jutaléokra, vagyis ezek birtokjuttalékának felére 767 korona 50 fillérből ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést el-

rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901-ik évi február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor Bezdán községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni

Kelt Zomborban, 1900 évi december hó 2-án
A zombori kir. trvszék mint teleshírvényi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

Budapest—Zimony—Belgrád.		Szabadka—Újvidék		Szabadka—Dálya	
k. exp.	sz. v.	k. exp.	sz. v.	k. exp.	sz. v.
11:20	7:35	2:40	10:20	11:20	7:05
2:44	12:33	5:47	4:50	10:48	10:00
2:51	1:22	8:23	5:40	11:50	1:05
	1:51		6:05	12:16	1:57
	2:18		6:32	12:34	2:30
	2:44		6:58	12:52	3:03
	3:05		7:24	1:02	3:36
	3:26		7:51	1:29	4:09
	3:44		8:07	1:56	4:42
	4:06		8:29	2:24	5:15
			8:42	2:51	5:48
			8:59	3:18	6:21
			9:16	3:45	6:54
			9:33	4:12	7:27
			9:50	4:39	8:00
			10:07	5:06	8:33
			10:24	5:33	9:06
			10:41	6:00	9:39
			10:58	6:27	10:12
			11:15	6:54	10:45
			11:32	7:21	11:18
			11:49	7:48	11:51
			12:06	8:15	12:24
			12:23	8:42	12:57
			12:40	9:09	13:30
			12:57	9:36	14:03
			1:14	10:03	14:36
			1:31	10:30	15:09
			1:48	10:57	15:42
			2:05	11:24	16:15
			2:22	11:51	16:48
			2:39	12:18	17:21
			2:56	12:45	17:54
			3:13	13:12	18:27
			3:30	13:39	19:00
			3:47	14:06	19:33
			4:04	14:33	20:06
			4:21	15:00	20:39
			4:38	15:27	21:12
			4:55	15:54	21:45
			5:12	16:21	22:18
			5:29	16:48	22:51
			5:46	17:15	23:24
			6:03	17:42	23:57
			6:20	18:09	24:30
			6:37	18:36	25:03
			6:54	19:03	25:36
			7:11	19:30	26:09
			7:28	19:57	26:42
			7:45	20:24	27:15
			8:02	20:51	27:48
			8:19	21:18	28:21
			8:36	21:45	28:54
			8:53	22:12	29:27
			9:10	22:39	30:00
			9:27	23:06	30:33
			9:44	23:33	31:06
			10:01	24:00	31:39
			10:18	24:27	32:12
			10:35	24:54	32:45
			10:52	25:21	33:18
			11:09	25:48	33:51
			11:26	26:15	34:24
			11:43	26:42	34:57
			12:00	27:09	35:30
			12:17	27:36	36:03
			12:34	28:03	36:36
			12:51	28:30	37:09
			1:08	28:57	37:42
			1:25	29:24	38:15
			1:42	29:51	38:48
			1:59	30:18	39:21
			2:16	30:45	39:54
			2:33	31:12	40:27
			2:50	31:39	41:00
			3:07	32:06	41:33
			3:24	32:33	42:06
			3:41	33:00	42:39
			3:58	33:27	43:12
			4:15	33:54	43:45
			4:32	34:21	44:18
			4:49	34:48	44:51
			5:06	35:15	45:24
			5:23	35:42	45:57
			5:40	36:09	46:30
			5:57	36:36	47:03
			6:14	37:03	47:36
			6:31	37:30	48:09
			6:48	37:57	48:42
			7:05	38:24	49:15
			7:22	38:51	49:48
			7:39	39:18	50:21
			7:56	39:45	50:54
			8:13	40:12	51:27
			8:30	40:39	52:00
			8:47	41:06	52:33
			9:04	41:33	53:06
			9:21	42:00	53:39
			9:38	42:27	54:12
			9:55	42:54	54:45
			10:12	43:21	55:18
			10:29	43:48	55:51
			10:46	44:15	56:24
			11:03	44:42	56:57
			11:20	45:09	57:30
			11:37	45:36	58:03
			11:54	46:03	58:36
			12:11	46:30	59:09
			12:28	46:57	59:42
			12:45	47:24	60:15
			13:02	47:51	60:48
			13:19	48:18	61:21
			13:36	48:45	61:54
			13:53	49:12	62:27
			14:10	49:39	63:00
			14:27	50:06	63:33
			14:44	50:33	64:06
			15:01	51:00	64:39
			15:18	51:27	65:12
			15:35	51:54	65:45
			15:52	52:21	66:18
			16:09	52:48	66:51
			16:26	53:15	67:24
			16:43	53:42	67:57
			17:00	54:09	68:30
			17:17	54:36	69:03
			17:34	55:03	69:36
			17:51	55:30	70:09
			18:08	55:57	70:42
			18:25	56:24	71:15
			18:42	56:51	71:48
			18:59	57:18	72:21
			19:16	57:45	72:54
			19:33	58:12	73:27
			19:50	58:39	74:00
			20:07	59:06	74:33
			20:24	59:33	75:06
			20:41	60:00	75:39
			20:58	60:27	76:12
			21:15	60:54	76:45
			21:32	61:21	77:18
			21:49	61:48	77:51
			22:06	62:15	78:24
			22:23	62:42	78:57
			22:40	63:09	79:30
			22:57	63:36	80:03
			23:14	64:03	80:36
			23:31	64:30	81:09
			23:48	64:57	81:42
			24:05	65:24	82:15
			24:22	65:51	82:48
			24:39	66:18	83:21
			24:56	66:45	83:54
			25:13	67:12	84:27
			25:30	67:39	85:00
			25:47	68:06	85:33
			26:04	68:33	86:06
			26:21	69:00	86:39
			26:38	69:27	87:12
			26:55	69:54	87:45
			27:12	70:21	88:18
			27:29	70:48	88:51
			27:46	71:15	89:24
			28:03	71:42	89:57
			28:20	72:09	90:30
			28:37	72:36	91:03
			28:54	73:03	91:36
			29:11	73:30	92:09
			29:28	73:57	92:42
			29:45	74:24	93:15
			30:02	74:51	93:48
			30:19	75:18	94:21